

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatkozó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 28.

Mai számunk több közleményei:

- Vezércikk: Sötét bűnök.**
- Olcsóbb villamvilágítást!**
- A transzváli háború.**
- Aradmegye és az új bűnvádi perrendtartás.**
- Nagy család ötkoronásokkal.**
- Felcségyilkos háztulajdonos.**
- Politizáló zárdafőnöknő.**
- Lefekozott főhadnagy.**
- Az erdélyi püspöki cím.**
- A városligeti tó titka.**
- Pénzhamisító gavallérok.**
- Tárcza: A transzváli harcstéren.** Irta: Rudyard Kipling.
- Csarnok: Kirandulás kettősen.** Irta: Hedenstjerna Alfréd.

Sötét bűnök.

Arad, április 27.

Budapesten ma újra egy gyermekgyilkosság ügyében ült össze az esküdtszék. Egy csinos arcú fiatal divatárus leány ült a vádlottak padján, ki elbukott, s aki aztán úgy akart megszabadulni szegényétől, hogy a városligeti tó vizébe dobta be bűnös szerelmének gyümölcsét.

A szerencsétlen leányt három évi fegy-
~~háza~~ büntették.

Merőben irreleváns, hogy az ítélet milyen, mert nem annak a szegény, elbukott leányzónak az ítélet dolgában való chancei ejtenek bennünket gondolkozóba, hanem az, hogy milyen gyakoriak is az ilyenféle gyermekölési esetek mostanában. Vagy ne mondjuk úgy, hogy mostanában, mert hiszen így volt ez eddig is.

TÁRCZA.

A transzváli harcstéren.

Irta: Rudyard Kipling.

Rudyard Kipling, a híres amerikai író, ki tudvalevőleg még a háboru elején leutazott a dél-afrikai harcstérre, megírja most az élményeit a maga sajátos festői módján, a melybe sok ironia és finom humor-vogyul. Rudyard feljegyzéseiből közlünk alább egy érdekes, szép részt.

A napmeleg téglaszínre fakította a beteg szállító-kocsin a vörös keresztet, megörbítette oldalait és kiragyázta rajta a festést. Három hónapja kullog már a hadsereg nyomában, mint a vén sakál; Belmonttól Maggersfonteinig, Maggersfonteinről Rensburgig, egyre a sarkában volt és a három hónap alatt ezerháromszáz beteget, meg sebesültet szállított kórházba.

Külsején, orvosain, a két betegápoló apácán és a tizenkilencz szekerészkatonán semmiféle pózolás nem látszott, semmi kaczer egyenruha, semmi hivatalos színezet.

Szilárdnak épült, kemény munkára szánták. Jókör kerültem föl rá, éppen akkor, a midőn kirobogott, nem tudom én, micsoda pályaházból; és míg mi csöndesen voltunk, mint a hajó a kikötőben, a nagy fazék rotyogott künn a mozgó konyhán s míg az orvoságos üvegek összecsörömpöltek a patikában, a mint az orvos számlálta őket, — hatalmas erővel támadt

Mondjuk úgy, hogy most, a mióta esküdtszék van, vesszük csak igazán észre, mily sűrűn fordulnak elő a gyermekölési esetei Budapesten is, meg a vidéken is, minden esküdtszék területén, meg mindenütt, a hol husból és vérből való emberek vannak.

Elgondolkozunk a dolgon s a hogy kutatjuk az elménkben, miért van ez így, és mi mulasztás terheli a társadalmat, lehetetlen, hogy vissza ne térjünk, rá ne mutassunk arra, hogy igenis vétkes mulasztás terhelt a társadalmat és hogy ennek a társadalomnak elmulasztathatlan, sürgős kötelessége *nagyszabásu lelenczházat* állítani.

Lelelenczházat, nagyszabásut, rendelkezésének mindenben megfelelőt, olyat, a minő a külföldön, az igazi kulturállamokban már sok helyütt van.

A helyett, hogy üres külsőségekkel parádézunk és hivalkodunk haszontalan cifraságokkal, valóban inkább kellene oda törekednünk, hogy ne legyünk hján az olys humanitárius intézményeknek, mint a milyen egy lelenczház.

Mert van egy, a fehér kereszt egyesületé, az igaz. De szűk, kicsiny, kevés pénze van és csak kevés gyermeknek az elhelyezésére berendezett és főleg azért nem felel meg annak a hivatásnak, melyet mi egy lelenczháznál első sorban keresendőnek vélünk, mert a kisdetek elhelyezése sok formasággal jár; nem óvja meg eléggé a névtelenséget.

fel bennem az érzés: ha az emberiség sohasem ismerte a békét, hogy a hármasszámú betegszállító, a jodiform szagu ambuláns-kocsi, soha meg nem szűnt száguldva robogni a századok kezdete óta.

Tudni való, hogy a betegszállító-vonatnak minden más vonattal szemben előnyük van s mivel a személyzet magán a vonaton érkezik, megállania csupán vizvétel és a mozdony kicserélése céljából kell. Fokvároson kapaszkodunk fel erre az óránként 25 mértföldnyi sebességgel haladó vonatra, hogy meginduljunk a száz-mérföldes utra.

Mint hogy az utvonal a Fokgyarmaton vizát és mint hogy a Fokgyarmat — a legjobb forrásból tudtuk — meg mindenképpen azon van, hogy „lojálisan“ semleges maradjon, hát minden viaduktot, minden hidat és átjárót, de minden olyan pontot is, a hol megtámadhatná, vagy megrongálhatná az ellenség a vasuti vonalat, katonacsapatok őrzik.

A helyőrségekből toborozták össze őket. Pedig nem tetszik nekik a feladat. Még kevésbé van inyükre a „loyalitás“, a mely alatt járo oka az ő kirendeltetésüknek.

— Igen bizony, — mondja egy poros és sártól mocskos káplár — igen bizony, november óta kuncsorgunk erre. Hát annyit mondhatok, hogy megutáltuk ezt az életet mind a hányan. Tüzet nem is láttunk még! Megrothadunk itt. A vasut mentén ógyelgünk örökkön... Najszen derék egy munka!

A szintér nem igen változik utközben.

Eppen az kellene pedig, hogy az anya teljes anonimitását fentartva, helyezhesse el a gyermekét a lelenczházban, mert hisz, amint most, amióta jobban ügyet vetünk a sűrűn ismétlődő gyermekölési esetekre, tisztán és világosan láthatjuk, hogy a bűnesetek legnagyobb számát a megtévelyedett anyák azért követik el, mert szégyellik bukásukat, mert titkolni és leplezni iparkodnak a világ előtt, hogy az ő női tisztaságuk elveszett, hogy — miként a mai társadalom fogja föl, — bemocskolódt a női becsületük s ők immár nem számíthatnak az emberek becsülésére. Hát inkább megölik a szegyenüket, semhogy kitudódják a bukásuk.

Ugy lehet, sőt szinte bizonyosnak tartjuk, hogy a divatárus leány, ki ma került az esküdtszék elé, azon az estén, amikor a városligeti tó vizébe fojtotta gyermekét, kétségkívül visszarettent volna a gyermeköléstől, ha van egy lelenczház és ha neki módjában áll, hogy bekopogtatván annak a lelenczháznak a kapuján, szó nélkül, meg sem nevezvén magát, fel sem lebbentvén arczáról a sűrű fátyolt, nyujthassa be a portásnak gyermekét.

Ugy mehetett volna el onnan a kapu mellől, annak a tudatában, hogy hát ime megszabadult a szegyenétől, a gyermeke is el van látva, senkisé tudja meg az ő ballépését. De vér nem tapadt volna a kezéhez, emberölés nem terhelt volna a lelkét, ma nem állana ott az esküdtszék előtt és ki tudja, ha úgy fordul a dolog,

Az egyetlen ut, a mely kimagaslik a talajból és tánczólabolygó vonalat ír le a melegben, a kavics-kipitykézte barna és kopasz dombok, a khaki-ruhás silhouettek apró csoportjai egyre-másra tűnnek föl, meg tűnnek el a vonat száguldása közben.

No végre egy kis vizállomás. A 3-as iszik nagyokat, mohó sietősen, mint a szomjazó ember. Néhány házikó, korcsma, a hova be nem térünk. Megint állomás, fegyveres őrök, a kik mellett közömbösen robognak el.

Néhány mértfölddel odább — negyvenötven mértfölddel több, vagy kevesebb nem számít ezen a rengeteg területen — ágyuszállító vonatra bukkanunk De Aar közelében. Egy csomó gyalogos-katona is volt a vonaton, mindenféle fajta: új-dél-walesi, victóriai barnaképű fiúk. Egy csomó victóriai legény ott táborozott a vasut közelében. Közelebb voltunk az ellenséghez, mint a fokföldi bajtársak, de dühösen emlegették a kanada-akat, a kik odább szintén táborot vertek a sinek mentén.

Meg kell adni, a gyarmati csapatok valószággal féltékenykednek egymásra. Szóba bocsátkoztam velük s az ausztráliai szidta a kanadait, a kanadai meg az ausztráliat. De ugyan szidta.

Egyre-másra száguldunk el azután délan-golok, cockney-ek, skótok, irek, walesiek, afrikaiak, queenslandiak, victoraiak és kanadaiak mellett, a kik mind a vasutat őrzik. Egy csomó ember egy bur szekeret fog körül, azt őrzik.

hogy az az ember, aki elcsábította, még nőül is veszi, újból kihozhatta volna a lelenczházból gyermekét, hogy maga neveljen belőle embert az Uristen, meg a társadalom, meg a vérnek a törvényei szerint.

Hát ezért kell lelenczház, nagyszabású, sok gyermek befogadására alkalmas lelenczház.

És ezért nem szabad, hogy a társadalom vétkes közömbösséggel vegye a dolgot és aludni hagyja az ügyet.

Ha meglesz a lelenczház és kell, hogy meglegyen, erős meggyőződésünk: menten kevesebb lesz a gyermekgyilkos anyák száma.

Egy olyan épület nagyon sok életet, nagyon sok morált, nagyon sok lelket fog megmenteni.

Hát fogjunk hozzá, de mielőbb!

**

Az erdélyi püspöki czim.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 27.

A magyarországi ev. reformátosok egyetemes konventje ma délelőtt fejezte be a gyűléseit.

A mai befejező ülésen ott voltak: *Tisza Kálmán* világi elnök, *Kun Bertalan* püspök egyházi elnök, *Bánffy Dezső* báró, és *Szilágyi Dezső*, továbbá *Szász Károly*, *Antal Gábor*, *Bartók György* püspökök, *Szabó János*, *Környey J.* esperesek, *Szilády Áron* egyházkerületi főjegyző, *Szeremley Sámuel*, *György Endre*, *Vécsey Tamás*, *Kovács Endre*, *Molnár Béla*, *Sass Béla* és mások.

A mai ülés legfontosabb mozzanata az volt, hogy a konvent elfogadta annak a fölíratnak a szövegezését, a melyet *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztenek, az erdélyi püspöki czim ügyében

A nagyérdékü fölírat szövszerinti szövege a következő:

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

A magyarországi ev. ref. egyház konventjének f. évi április 26-ikán Budapesten tartott ülése tárgyalta az erdélyi ev. ref. egy-

házkerületnek azt a feliratát, a mely Nagyméltóságod 1185—1899. elnöki sz. rendeletét, úgy az egyetemes ev. ref. egyházra, mint különösen az erdélyi egyházkerületre sérelmesnek tartja.

Konventünk a nevezett rendelkezés intézkedéseit sem az egyházi, sem a közjogi törvények szabályaival egyezőknék nem találja és ez okból nem fojthatjuk el azt az aggodalmunkat, hogy Nagyméltóságod főntebbi számú rendelete arra a föltevésre ad alkalmat, hogy az erdélyi róm. kath. püspökre nézve az „erdélyi püspöki“ czim kizárólagos használata a hatóságokra kötelező, — és hogy ezzel az erdélyi róm. kath. püspök a többi egyházak püspökeinél egyetemesebb és kiválóbb, olyan közjogi állással ruháztatik föl, a miből kifolyólag a törvényekkel az egyházak közt megalkotott jogegyenlőség csorbát szenvedne; a mibe törvényeink értelme szerint és egyházunk érdekében nem tudnánk bele nyugodni.

Ismerve Nagyméltóságod jóindulatát, igazságszeretetét és törvénytiszteletét, — tudva azt, hogy eme kérdésben a kedélyek megnyugtatója a felekezetek, valamint az állam jól fölfogott érdeke, konventi határozat alapján, teljes tisztelettel fölkérjük Nagyméltóságodat, hogy megfelelő módon ezt a félreértést elenyésztetni és aggodalmainkat eloszlatni méltóztassék.

Egyházunk érdekében intézett eme fölíratunkat Nagyméltóságod becses figyelmébe ajánlva s annak kedvező elintézését kérve, maradtunk

a magyarországi ev. ref. egyetemes egyház konventjének üléséből, mint annak elnökei Budapesten, 1900. április 26-ikán.

Tisztelettel

Tisza Kálmán s. k. világi elnök,
Kun Bertalan s. k. egyházi elnök.

Ma délelőtt hitelesítették az első ülés jegyzőkönyvét s végül megválasztották a kongruabizottság tagjait.

Tisza Kálmán rövid beszéde és *Kun Bertalan* püspök emelkedett hangulatu imája zárta be a konvent üléseit.

TÁVIRATOK.

A delegációk összehívása.

Budapest, április 27. (Saját tud. táv.) A jövő héten publikálják a delegációkat összehívó királyi kéziratot. Ezt nyomom követi mindkét Házban a delegátusok választása.

A polnai vérvád.

Bécs, április 27. (Saját tud. távirata.) A *Fremdenblatt*-nak táviratozzák Prágából: A semmitőszék megsemmisítette a Hilsner-ügyben hozott ítéletet és új eljárást rendelt el más kerületi bíróságnál.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, április 27.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából: A felrobbant arzenál nem Pretóriában, hanem Johannesburgban volt és pedig az utolsó végén, a hol a Begbie-féle gyár van.

London, április 27.

Roberts tábornok jelenti Bloemfonteinből tegnap kelettel: *Hamilton* tábornok tegnap Israelsportnál egy jól kombinált megkerülő mozdulattal, a melyet *Ridley* és *Smith-Dorrien* tábornokok kitűnően hajtottak végre, kiverte az ellenséget erős hadállásából. *Ridley* és *Smith-Dorrien* tábornokok ma előnyomultak *Tabaneha* felé. Veszteségünk jelentéktelen.

Dewettdorp, április 27.

Polecarew tábornok elkoboztatott a környéken minden szarvasmarhát és lovat és elfogatta azokat a farmereket, a kik a hűségüket megszegték.

Harrenton, április 27.

A klipdami burok, a kikhez 300 prieskai lázadó csatlakozott, elkoboztak 200 zsák lisztet, a mely a nemrég visszatért szökevényeké volt, a kik közül négyet elfogtak.

Szent-Ilona április 27.

Tegnap reggel újabb bur fogolycsapat érkezett ide. A kórházban ez idő szerint 20 foglyot ápolnak. A betegek közül ki-

— Honnan vettétek? — kérdi egy szerkes.

— Paardebergnél vettük el. Lesz több is. A mi erre van, az mind csupa transzváli szekér.

Robogva robogván, megérkezünk végre De Aar-ba. Olyan illat áradt erről, mint az umballai pályaházból nyár idején. Valóságos pokolban nyüzsgött vagy ötven táviró-tiszt, félig meztelenül dolgoztak az asztalok körül, üstökükről csak úgy szakadt az izzadság, a hogy ott görbedtek az olajlámpások szemrontó világossága alatt. Odakint sűrű sötétség volt és a kocsik tolása — ezer, meg ezer kocsi tolatásának zaja hangzik csak be. De a gyorsasággal dolgozó készülékek rendszeres zugása, olyan méhrajyszerű zümmögése elnyom minden egyéb zajt.

Volt is ok a munkára. Az okoknak egyike az a nagy szalonkocsi volt, a melylyel éjjel találkoztunk. A megvilágított ablakon át jól láttunk benn egy széklet, meg egy üres asztalt. A szirdár megmozdult. Naauwpoort-nak készült, hogy valami új meglepetést főzzön ki és hát nem volna egészséges dolog tétlennek lenni akkor, a mikor *Kitchener* megmozdnl.

De *Aaron* tul azután vége volt már a menetrendnek. Száguldottunk vakon, a jó szerencse szárnyain azon a vidéken által, a mely De Aar és az *Oranje* folyó között terül el.

A ribillió erre kezdődött meg.

*

Öldöklés volt erre, nagy öldöklés — az első, valamennyire kielégítő öldöklés a paarde-

bergi csataterén, a *Modder*-folyón tul. Itt fogta *Roberts* *Cronjé*t éjjel-nappal lángoló tüzkörbe. Am ettől mi már elkéstünk.

Azt mondták, hogy sok sebesült várakozik reánk a *Modder*en, — harmincz tiszt, kétannyi közlegény — valamennyi többé-kevésbé súlyos sebekkel borítottan.

Vajjon szabad utja lesz-e a 3-as betegszállító vonatnak? *Kimberley*ből az imént érkezett csak egy vonat, mely a többivel egyetemben elállja az utat.

A 3-as hát kétségbeesetten sipol. Az a küldetése, hogy megérkezzék, hogy megrakodjék és hogy visszajöjjön megint. *Belmond*, golyórombolta állomást jelző táblájával nem érdekli őt, *Graspan* sem különben.

Nagyon gyakran megjárta már ezt az utat roppant forróságban, az ütközet forróságában. Teljes erővel szügyébe vágja a fékezőt, hiszen ötödik a *Modder* veres mocsarán át felvonuló vonatok sorában.

Jótékony eső leverte a tiz hüvelyk vastagságu port, hogy szabad tekintete nyílt a szemnek. Végig láthatunk a *Modder*-ment téglavörös színű síkságon, a merre akkora erővel bömböltek még az imént az ágyuk. A táborjórészt üres, mert hiszen embereink tulnyomó része harmincz mértföldnyire járt oda nyugatra *Roberts*-szel. Nagy gömbölyű foltok jelezték az alvóhelyeket.

Az emberek, a lovak, a kocsik, elvonultukban letaposták a füvet, hogy nyoma is kiveszett minden zöld színnek.

A 3-as lépést haladt már csak, azután meg-

állott. Egy kis csapat irgalmas testvér jött a vonat elé.

— Hol vannak a sebesültek? — tudakolta a 9-as.

— Paardebergben vannak még. Eppen most kötözgetik őket.

Félmérföldnyire, highlanderek sirjai mögött álltak a kórház barakkjai; feljűk igyekeztek az ökor- és öszvérfogatos betegszállító-szekerek. Otromba nagy vörös keresztel vendégoldalukat rázta, dobálta a rossz ut.

— Már ez így van — vonogatták vállukat a betegápolók. — A ki elesik, fölveszik a kölyások, a minő hamar csak lehet. Hevenyében bekötözik a sebüket, azután rárakják a szekérré, a mely ráz és zötyög, mint az Isten haragja. A csatateréről a kórházba, onnan meg a vasutra. A legsúlyosabban sebesülteket elviszi a vasut *Fokváros*ba, vagy a tengermellék, a *netley*-i katonai kórházba.

Három éjjel tartott az utjuk a csatateréről a kórházba. Megverte őket az eső, lemenyörgött rájuk az ég, dühöngve vonszolódtak a villám fényében, összerázta, keréketörte őket az ut. És mégis a nyolczszáz sebesült közül a kit szállítottak, egyetlen-egyet sem veszítettek el.

*

Egy csomó katona tréfálkozott a *Kimberley*be induló vonaton; végig nyujtoltak a máhájukon és duhaj jókedvükben veszelődtek egy káplárral, a ki — hogy hogy nem — elvesztette a kardját, — csak a pengéjét. A reglama pedig azt mondja, hogy a ki katona elveszti a kardját, a kardhüvelyt tartozik felkötni s azzal kell járnia mindaddig, a mig be

lencznek kanyarója van. Hétfőn két fogoly halt meg, az egyik tüdőgyulladásban, a másik tüdőszubstancia. Mind a kettőt kedden katonai pompával temették el.

London, április 27.

A Timesnak jelentik Laurencó-Marquezből: A Gironde gőzös utasai között vagy 100 francia munkás van a creusoti bányákból.

London, április 27.

A Daily Telegraphnak jelentik Kimberleyből tegnapi kelettel: Hunther tábornok hadosztályához tartozó csapatok napról-napra érkeznek oda Natalból. Methuen tábornok még Boshofban van, a hol az ellenséggel szemben áll. Frankfurtnál, Boshof és Kimberley között feleuton, burokat láttak, az összeköttetések azonban nincsenek megszakítva.

London, április 27.

Pretóriából sürgönyzik: Az összes bur csapatok visszavonultak Winburgba, hol Bota tábornok összpontosítja egész seregét. Roberts gyorsan előrenyomul. Döntő ütközetek várhatók.

Aradmegye

és az új bünvádi perrendtartás.

— Az alispán jelentéséből. —

Arad, április 27.

Hogy az új bünvádi perrendtartás a törvényhatóságokra nagy terheket ró és új munkakörök alkalmazását teszi szükségessé, ország-szerte felpanaszolták már eddig is a megyék és városok. Ebbeli tapasztalatairól ad most hasonlóan számot Dálnoki-Nagy Lajos dr., Aradmegye alispánja a vármegye közgyűlésének, a midőn évnegyedes jelentésében elmondja az új törvény végrehajtásával kapcsolatban észlelt nehézségeket. A jelentésnek ez az érdekes része szó szerint így hangzik:

A bünvádi perrendtartásról szóló 1896. XXXIII. t. cz. végrehajtásának sikeressége érdekében s nevezetesen ama czélzat által vezetve, a hogy büncselekmények nyomozásánál oly sok oldalú és fontos feladatokra hivatott rendőrhatalóságok működésében a törvény szellemének megfelelő szabatosság és egyöntetűség biztosítsák, — a törvény életbelépése után értekezletre hívtam egybe a járási főszolgabírákat, kik a meghívásomnak, ugyancsak szíves készséggel

engedett kir. ügyészség és m. kir. csendőrszárnyparancsnokság képviselőivel beható tanácskozás tárgyává tették az új, nagy terjedelmű törvény, főképpen pedig a nyomozó rendőrhatalóságok és községek részére kibocsájtott végrehajtási utasításnak, úgy szólván minden nevezetesebb rendelkezését.

A mi e nagy fontosságú törvény végrehajtása körül szerzett tapasztalatokat illeti, természetesen, hogy a törvény életbelépése óta elmúlt idő rövidségénél fogva minden irányban megállapodott véleményt nem alkothattam magamnak. Már is kétségtelen azonban előttem, — a mint ez különben is előrelátható volt — hogy a büntetőügyi nyomozatok a rendőrhatalóságokat, főképpen pedig a járási tisztviselőket az újabb teendők akkora tömegével terhelik, hogy azt szorosán vett administratív teendők elhanyagolása nélkül a jelenleg rendelkezésükre álló munkaerővel meg nem bírhatják. Ennélfogva, hacsak az eljárás, novelláris uton, változás nem történik, a járási főszolgabírák rendelkezésére bocsájtott munkaerőt szaporítani kell; nagyobb járásokban szolgabírói, kisebb járásokban pedig új irnoki állással.

A vidéki rendőrhatalóságok másik csoportjára, a községi előjáróságokra, nehezedő munkaszaporulat — legalább az eddig szerzett tapasztalatok szerint — kevesebb gondot ad. Ezt azért is hangsúlyozni kívántam, mert tudtommal, éppen a községi és körjegyzők kara nézett kezdettől fogva legtöbb aggodalommal az új törvény végrehajtásával reá váró teendők elé, holott a községi előjárók rendőrhatalósági nyomozó tevékenysége, melyet a végrehajtási utasítás amugyis korlátoz, eddig legalább még igen szűk működési térre talált. Különben előrelátható is volt, hogy az elméleti képesítettségük-nél fogva egyébként is hivatottabb járási tisztviselők a büntető nyomozatok vezetését csak a legtrikább esetben fogják a nekik alárendelt rendőrhatalóságok kezébe átbecsájtani.

A járási tisztviselőkre nehezedő jelentékeny munkaszaporulatra, s jobban mondva az ennek következtében már is beállott nagy munkaerőhiányon s azon kifogáson kívül, hogy a jogszolgáltatás egy része a közigazgatás hatáskörébe van utalva az 1896. XXXIII. t. cz. végrehajtása nagyobb akadályokkal nem találkozott. A nyomozó rendőrhatalóságok és községek részére kibocsájtott végrehajtási utasítás ugyanis szabatos és kimerítő utmutatásokat tartalmaz, úgy, hogy az eljáró hatóságok és községek sok oldalú és nehéz feladataikat a nyomozatok minden szakában világosan láthatják.

Ezekben az 1896. XXXIII. t. cz. végrehajtása tekintetében szerzett, legelső tapasztalataimat előadva, a járási főszolgabírák, mint rend-

őrhatalóságok ez irányú tevékenységéről akarok még számot adni, a midőn a következő adatokat feltüntetem: A büntető nyomozatok és feljelentések száma az 1900. év I. negyedében összesen 418 volt, 208 esetben fejeztetett be a nyomozat és 210 eset van hátralékban.

Az itt felsorolt szám adatok egyrészt világosan igazolják azon körülményt, hogy az új bünvádi eljárás az első fokú közigazgatási hatóságokra nagy terhet s illetve munka szaporulatot ró, de igazolják másfelől azt is, hogy a jelenlegi létszám mellett a nyomozatokat a kellő időben és gyorsasággal, amint azt az igazságszolgáltatás érdekei megkívánják, teljesíteni nem lehet.

Politizáló zárdafőnöknő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 27.

Fiumében nagy feltűnést kelt most, hogy Herczeg Terézia nővér, Herczeg Mihály egyetemi tanár nővére, egy fiumei zárdá volt főnöknője, levette fátyolát, kilépett rendje kötelekeiből.

Herczeg Terézia már régebben eltávozott Fiuméből és innét a rend kolozsvári házába ment, mint a rend főnöknője, ahonnan ma levelet intézett a gráci főnöknőhöz, hogy kilép a rendből.

Ezen elhatározására az a körülmény birta Herczeg Teréziát, hogy állandóan politikai úszmekkel vádolták Fiumében és sokan azt is bebizonyítva látták, hogy állandó összeköttetésben van Maylaender podesztával, akinek bizalmát főleg azzal sikerült volna kinyernie, hogy mint Horánszky Nándor rokona, az „új rendszer” emberei között barátokat szerez a fiumei autonomistáknak.

Herczeg Terézia hevesen tiltakozott e vádak ellen és ma egy újságíró előtt a következően nyilatkozott:

— Tizenkilenc esztendeig voltam főnöknője a fiumei intézetnek és ezen idő alatt a legjobb viszonyban éltem a város minden irányadó férfiával és családjával. Tizenkilenc esztendei működésem alatt az intézetet annyira föllendítettem, hogy Ugocsáról és Szathmárról jöttek növendékek hozzám. Nemsokára azután megindultak az intrikák ellenem; rosszakaróim folyton üldöztek és én ezen üldözések elől a lelkiismeretes munkában és a jótékonyágban kerestem menekvést és vigaszt. Az intrikák egyidőre megszűntek, hogy később annál lesújtóbban kezdődjenek meg ismét. Az intézet védnöknőinek gyűlése után, tudtomra adták, hogy én a kelletemnél nagyobb hatalmat vindi-dikálok magamnak és hogy Maylaenderrel pak-tálok. Szóval, hogy a politikába ártom magamat s Horánszkyhoz fűződő rokoni köteleke-met kihasználom. Én hevesen tiltakoztam e vádak ellen és elutaztam Grácba, hogy a rend főnöknőjével végre tisztázzam a dolgot. Grácban azt kérdezték tőlem, hogy mi a bajom.

— Önök jól tudják — feleltem én — hogy mi a baj. Aztán elmondották, hogy politizálással vagyok vádolva és megismélték előttem a régi nótát. Erre Fiuméből elhelyeztek Kaposvárra, hol — e téren szerzett bőséges tapasztalataim révén — rövid idő alatt talpra állítottam az ottani zárdát, mely addig az ideig nem a legjobb viszonyok között volt. A növendékek száma e zárdá reformálása után 16-ról 50-re emelkedett fel. De sorsomat itt sem kerülhettem el. Itt is rám fogták, hogy politizálok, hogy zsurokra járok stb. Igaz, hogy itt is igyekeztem — mind mindenütt — a társadalmi életben tevékeny részt venni, hogy a város minden számottevő családjánál bejáratos voltam, de a politizálás vádja mindig ártatlanul ért. Uldöztetésem tulajdonképen Szapáry fiumei kormányzása óta indult meg. Ezért többször akartam a kormányzóval beszélni, de

nem szolgáltatja a raktárba. A boldogtalan káplárnak hát tőrnie kell a csufolódást.

Egy csomó testőr a French lovas hadosztályának sorsát tudakolja izgatottan.

— Vasárnap indultak el s nem tudunk ró-luk semmit. Mi is közibük valók vagyunk, de betegek voltunk akkor. Most csatlakoznánk hozzájuk. Nem tudják kendtek, merre jár mostanában French?

Egy tüzmester újságot olvas, valami háromnapos fokföldi újságot.

Egy sebes képű ember, a kit puskagolyó csufított el, hosszú történetbe kezd. A felesége megbetegedett otthon influenzában: meghalt, el is temették. A rokonok vállalták magukra a gyerekeket — hál'istennek! De fáj — ám — nagyon — fáj! — mondá és eltűnt.

Vagy nyolczszáz méternyire odább egy highlander krumplít főzött darával. Szerencsése volt. Segített egy bur kocsí kirakásában, a mit bomba zuzott össze és sikerült a porból kiszedni a darát.

Egy kis csapat fürkésző szemmel járta a poros földet, hogy megkeresse a highlander-ered sirjait. A deszka-keresztek, a mik a halottak nevét viselték, mind meghasadoztak, meg-fakultak már.

Estefelé egy zászlóalj életben maradt tagjai kívánszorogtak a kórházról; össze voltak törve megannyian, járn csak úgy tudtak, hogy egyikük a másikat támogatta. Ők voltak a „könnyű sebesültjeink”, a kiktől megtagadták a nehéz sebesülteknek járó nagyobb kényelmet... A mi „könnyű sebesültjeink” ezenközben

a vértanuk kinjait szenvedték végig. Naawpoortba indultak a Kimberleyi vonaton.

Sántitva vonszolódtak el a beszállóhelyig. Fgyenruhájukat helyenkint sötét foltok éktele-nítették; olyanok voltak mintha valami sötét festék ömlött volna el rajta, pedig... Egy-egy csoport leült a porba, a tiszték jól tartották őket gyümölcscsel, meg szivarkával.

Tréfálkoztak egymással, de durva szó nem esett közöttük. Nem panaszkodtak. Nem zúgolódtak. Nem káromkodtak. Egyszerűen Naawpoortba mennek s ott maradnak addig, a mig fölépülnek — ennyi az egész. Helybenhagyták az ellenséget, már most a társaik veszik gondjukba, — ezzel a gondolatla beérték.

Hogy elrobogott velük a vonat, — feleléd a 8-as is.

A szekerek egymásután fordultak ki a kórházból. A vasuti kocsik ajtai lecsukódtak. A szekeresek felkötötték a saroglyát. A szakács utoljára fűszerezte meg a leveses fazék tartalmát. Az irtalmas testvérek szétszaladoztak, mindenki a maga kunyhójába tért, a morfin-befecskendezések megtör éntek. A sebesültjeink mind azt kívánták, hogy állítsuk meg hosszú időre a fájdalmukat. Olykor elég erre a jó táplálék, meg a tiszta ruha. Olykor azonban segítségére kell menni a természetnek.

Az elromlott, használt, megrepedt és csonka puskák csőrömpölvé hullottak sorra, egymásután a fegyveres kocsiba. Követte őket a sebesültek sovány és poros málhája.

Ezeket meg a kólyák.

Szapáry soha sem adott erre alkalmat. Egyszer azonban meglátogatott a kormányzó és azt beszélte, hogy védnökönim nincsenek megelégedve velem, mert befolyásomat a kelleténél jobban érvényesítem Budapesten. Mire én azt feleltem, hogy ha nincsenek megelégedve velem védnökönim, feloszthatjuk az intézetet. A kormányzó még azzal a birrel is meglepett, hogy József főherceg sincs megelégedve velem és működésemmel.

Erre már beláttam, hogy helyzetem tartahatatlanságát láttam a rend kötelékéből kilépni, mintsem hogy tovább is ki legyek téve alaptalan üldöztetéseknek ellenségeim és rosszakaróim részéről.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Kaszárnyában, bohózat.
Vasárnap: Délután: A kornevillei harangok, operette. Este: Kaszárnyában, bohózat.

* **Az utolsó ujdonság.** A kaszárnyában címűmel holnap kerül színre. Francia bohózat, melynek szövegét Kövesi Albert fordította magyarra, zenejét pedig Szentirmay Elemér írta. A darabban nagyobb szerepe van Mezeynek, Bácsnának, Szadaynak, László, Tolnainé, Turi Mariskának, Bács, Erczkövy, Bodának és Tájékerti Bertának.

* **Rédei Szidi utolsó föllápte** a téli évadban vasárnap délután lesz. A miben legutóbb olyan nagy sikert aratott, A kornevillei harangok Serpoletjében lép fel még egyszer. Az operett ugyanazzal a szereposztással kerül színre, mint az utolsó esti előadásokon.

* **Opera a vidéken.** A vidéki operai előadások sorozatát most Kassa folytatja. Az odaváló Nemzeti Színház igazgatója, Szendrey Mihály szombaton a Verdi Traviatá-ját adatja elő, a czimszerepben Kálay Laura énekesnővel, aki a budapesti operaházban is volt már vendégszereplésen.

* **Ruzsinszky Ilona gyásza.** B. Ruzsinszky Ilonát, az aradi szintársulat volt primadonnáját fájdalom vesztesség érte. Édes anyja: Ruzsinszky Lajosné tegnap Budapesten meghalt. Temetése ma lesz a fővárosban.

Pénzhamisító gavallérok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

A pénzhamisítók, ugylátszik, gombamód teremnek. Alig pár napja, hogy Aradon és a közeli vidéken hamis lirakkal ültetett fel egy olasz több pénzváltóüzlet tulajdonost, már is újabb pénzhamisító bandát fogtak el, ezuttal Tordán.

Tegnap, a korán reggel érkező vonatról két fiatal ember szállt le Tordán. Levették a kupéból podgyászukat s elhajtattak a kis város legelőkelőbb szállodájába a Central-hotelbe. Szobát nyitattak s mikor a bejelentő ívet vittek fel hozzájuk kitöltés végett, egyikük a következő nevet írta az ivre: Fenyvesi Emil.

A másik azonban egyenesen megtagadta a kitöltést s bosszusan szólt:

— Minek zaklatják az embert hiába! Nem tartom szükségesnek, hogy én is odairjam a nevemet. Elég, ha egy odairja.

A főpinczér megelégedett ezzel a válaszal s már menni készült, mikor Fenyvesi megállította:

— Kérem az ebédünket küldjék fel ide, mert nem fogunk lemenni. S azután ne is jöjjenek fel, mert ugy sincs semmire szükségünk.

Az ebédet tényleg felvitték a szobába s azután becsukódott az ajtó a ráfordított zárral együtt.

Egész délután egy szó sem hangzott a szobából. A vendéglős, ki azt hitte, hogy a fiatalemberek talán öngyilkosságot akarnak elkövetni, elment a rendőrséghez és feljelentette titokzatos vendégeit.

A rendőrkapitány egy detektivet küldött ki, hogy részleteket tudjon meg a két titokzatos idegenről.

A rendőrbiztos elment a szállodába és a midőn kopogtatására a fiatalok nem nyitottak ajtót, fenyegetőzni kezdett, mire aztán a megijedt fiatalemberek ajtót nyitottak. A két gavallér zavartan állt ott. A rendőrbiztos az egyiket felismerte.

Egy Pásztory nevű igen intelligens családból származó uri fiu volt ez, a kinek azonban már többszörösen volt a hatóságokkal érintkezése, mikor ezek pénzhamisítás gyanuja alatt befogták.

A rendőr tisztviselő erre felkutatta a szobát, és az ágy legalján, a keresztbe fektetett deszkákon nagy csomag papírpénzt talált.

Nyolcz-nyolcz tizes bankjegy volt egy-egy hosszú papiros szalagra nyomva, anélkül, hogy külön lettek volna választva. Ebben az állapotban kerültek ki a hamis pénzt gyártó gépből, s készítőiknek még nem volt alkalmuk arra, hogy elválasszák, illetve szétdarabolják őket.

Ötven ilyen papiros szalag volt az ágyba rejtve, mindeniken nyolcz-nyolcz tizes-bankjegy vagyis összesen nyolczezer korona. Később, behatóbb vizsgálatnál észrevették, hogy az egyik papírszalagról, egy tizes le van vágva. Ezt már szerencsésen forgalomba hozták a hamisítók.

A rendőrbiztos a főkapitány elé vezette a pénzhamisítókat, akik töredelmesen bevallották, hogy ők gyártották a megtalált, különben feltűnő ügyességgel hamisított pénzt, melyet a rendőrség persze azonnal lefoglalt.

Egyelőre fogságba helyezték őket, addig is, a míg átszolgáltatják a törvényszéknek.

Pásztorynál és Fenyvesinél leveleket találtak, mely arra enged következtetni, hogy már tizenöt-huszezer forint értékű hamis pénzt hoztak forgalomba. A rendőrség most nyomoz, hogy hol készítették a pénzt. Azt gyanítják, hogy a két elfogottnak még egy harmadik ciklos társa is van, kinek neve azonban ezideig ismeretlen.

Olcsóbb villamvilágítást!

Arad, április 27.

Alig van város széles Magyarországon, ahol a magánlakások villamos világítása olyan fényűzést jelentene, mint Aradon. A villamos áram bevezetése már magában véve egy kis tökélet igényel, az elfogyasztott áram pedig két, sőt négy fillérrel drágább hektowatt-óránként, mint a fővárosban, vagy a vidéki városok legnagyobb részében.

Kolozsvárott — mint tudósítónk jelenti — most folynak a tárgyalások a villamvilágítás ügyében. Két országgyűlési képviselő és egy nagyobb pénzcsoport kívánják létesíteni ott a villamos világítást, mely vállalkozásba két millió koronát fektetnek be.

A várossal megkötendő szerződés szerint a vállalat a villamos erő egységét egy hektowatt-órát 4, illetve már oly kis mennyiségű állandó fogyasztás mellett is, a mennyi egy fél lóerejű gép hajtására szükséges, 2 fillérért köteles adni. A vállalat ezenkívül egyes, nagyobb fogyasztókkal oly előleges szerződést is köt, a mely mellett ez az ár is még tetemesen mérsékelte.

Tudnivaló, hogy Aradon egy hektowatt-óra 10 fillérbe kerül.

A kolozsvári „Magyar Polgár“ ez ügyben a következőket írja:

A villamos-erőnek ez az olcsó szolgáltatása azt fogja eredményezni, hogy iparosaink és gyárosaink ugy időben, mint munkaerőtetemes megtakarítást eszközölhetnek. Ha pedig sikerülni fog az ipartestületnek az a szándéka, hogy központi gépcsarnokot állít föl, a melyben minden iparos használhatja a mestersége számára konstruált gépeket, talán nemsokára azt is megérjük, hogy a szabó villamos erővel varrja ruhánkat, a cipész azzal készíti lábbelinket, az esztergályos hajtja padját, a fazekas korongját, az asztalos, lakatos és minden más mesterember a maga szerszámját, a mit eddigelé kézi erővel vagy legfőbb egy-egy drága kis motorral hajtattott.

Az ipari cikkek megmunkálásának ez a hatalmas könnyítése azok olcsóbb előállíthatóságát s ezzel nagyobb versenyképességét jelenti. Ha létesül ez a nagy vállalat, a miben ma már nem kételkedünk, oly lökést fog ez az olcsó munkaerő iparunknak adni, a milyent más bármily intenzív iparpártolási mozgalom, társadalmi akció, vagy hatósági segély sem adhatna.

Lesz azonban egy talán nemzetgazdaságilag kevésbé jelentős, mégis szélesebb körű anyagi érdekeket érintő kedvező hatása is a villamos erő behozatalának. Ez a világítás olcsóbb tétel. Tudjuk, hogy sehol drágábban nem világítanak légszeszszel, mint nálunk. Közönségünk, kereskedőink, iparosaink, a nyilvános helyiségek, kávéházak, vendéglők bérlői ki vannak szolgáltatva a légszeszgyár hallatlanul drága árainak.

ennek fog most versenyt támasztani az új vállalat, mert január elsején tul szabad lesz a vásár: kiki azzal világíthat, a mivel akar. A légszeszgyár és a villamos világítás között megkezdődik a harc, a miből ismét bizonyára csak a város közönségének lesz haszna.

Ezekkel a kilátásokkal és ezekkel a reményekkel nézünk a vállalattal kötendő szerződés legközelebbi tárgyalása elé s valóban csak azt kívánjuk, hogy a vállalat létesülését minél könnyebbé tegye a város, hogy annál hamarabb hozzájuthasson közönségünk a villamos erőhöz.

A kolozsváriak öröme mellett szolgáljon nekünk megnyugvásunkra az, hogy — értesülésünk szerint — az aradi villamtelep is foglalkozik egy tervvel, mely ugy az áramfogyasztást, mint annak bevezetését az eddiginél jelentékenyen olcsóbbá teszi. Az így bekövetkező fogyasztás nagysága mindenestre kárpótolni fogja a társulatot azért a csekély veszteségért, mely az árak leszállítása folytán bekövetkeznek.

Lefokozott főhadnagy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 27.

A katona kardja néha nagyon könnyen jár ki a hüvelyéből. Igaz ugyan, hogy a tiszték dolga kényes helyzetekben nagyon nehéz, mert a fegyver kétélű, mikor másra emeli, önmagát is megvágja vele.

A hadbíróság ma is lefokozással és három havi börtönnel büntetett egy főhadnagyot, aki még a múlt év decemberében inszcenált egy véres jelenetet.

Zomborban történt, hogy az ottani korzó kávéházban Hetesy György főhadnagy összeszólalkozott Kanyó Jenő városi alszámvevővel.

A dolog — melyből a véres affér keletkezett — jelentéktelen volt ugyan, de az összeszólalkozás igen hevesre fordult, a két fél kölcsönösen erősen sértő szavakkal támadta egymást, mire *Hetesy* főhadnagy kardot rántott és *Kanyó* feje fölé csapott, de csak oldalt érte s a *fülét tövig lehasította*.

A különben is végsőig izgatott embert annyira elkésztette az, hogy *fülét elvesztette*, hogy revolvert fogott s *főbelötte magát*. A golyó halálos sebet ütött s *Kanyó holtan esett össze*.

A hadbíróóság azóta folytatta a vizsgálatot, melyet csak ma fejeztek be.

A főhadnagy az ítélet hozataláig vizsgálati fogságban volt. Az alapos és minden csekély részletre is kiterjedő vizsgálat befejezése után ma hirdették ki a vagdalkozó főhadnagy előtt a hadbíróóság ítéletét, mely őt *tiszti rangjától megfosztotta és 3 havi börtön büntetéssel sújtotta*.

SPORT.

+ **Vívó mérkőzés.** Az aradi tornaegyesületben fennálló vívőkör holnap *szombaton* este fejezi be 7 hónapig tartott vívótanfolyamát, mely alkalommal barátságos mérkőzést rendeznek a kör tagjai. Ezen mérkőzésre, illetve záró vívóóra a kör összes tagjait tisztelettel meghívja: *Nagy Sándor*, az aradi tornaegyesület művezetője és vívómestere. A vívás este 6 órakor kezdődik.

+ **A zarad-hegyvidéki turista egyesület** választmánya holnap, *szombaton*, f. h. 28-án este 6 órakor a *Millennium* sörcsarnok külön helyiségében ülést tart, melyre a választmány t. tagjait ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Feleséggyilkos háztulajdonos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 27.

Borzalmas gyilkosságról ad hírt a táviró. A gyilkosságnak, mely ma Soroksáron történt, *féltékenység* volt az oka. A féltékenység arra vitte a véres történet egyik szereplőjét, *Pillmayer* háztulajdonost, hogy *feleségét megölte*. Az eset részletei a következők:

Pillmayer Gábor 41 éves gazdag soroksári háztulajdonos, vagyonos ember léte nem talált boldogságot az életben. Feleségével, kit egyre hűtlenséggel gyanúsított, rossz viszonyban élt, különösen az utóbbi időben.

Huszonkét éve volt már együtt az asszonyával, ki jómódu iparos családból származott. Hat gyermeke született tőle, kik közül a három nagyobb már maga is megkereste a kenyerét és másfelé élt, három pedig otthon lakott a szülőinél.

A hat gyermek anyját, mint említettük, egyre gyanúsította, hogy nemcsak neki tartogatja szerelmét, hanem mások felé is fordul a szíve. Egész mániává fejlődött *Pillmayer*nél a féltékenység és nemrégiben heves jelenete volt egy *segédjével*, kit azután *ki is dobott házából*.

Legutóbb pedig azzal vádolta a feleségét, hogy *egy csendőrral van viszonya*. Hogy igaz volt-e ez s hogy mennyiben szolgált rá az asszony a nagy féltékenykedésre, nem tudni, de az bizonyos, hogy a férje brutálisan bánt el vele.

Ma délután újra a féltékenység lovalta *Pillmayer* s e miatt nagyon összeveszett a feleségével. Olyan szavakat mondott oda neki, hogy az asszony mérgében a *személtapátot vágta a fejébe*. Erre borzasztó módon dühbe jött a férj. Beszaladt a hentes üzletbe, felkapott

egy élesre fent *kést* s visszaraharva, a *feleségebe döfte*. Az asszony hangtalanul rogyott össze s *egyszeriben meghalt*: olyan jól a szívébe talált a gyilkos penge.

Hogy milyen komisz természetű ember volt *Pillmayer*, meglátszik abból, ami ezután történt. Míg a felesége ott hevert a földön, kiment a konyhába, vizet töltött egy edénybe s *nyugodtan megmosta a felesége véréből pirosuló kezét*. Mintha csak a mesterségébe vágó dolgot csinált volna s csupán egy malacot ölt volna meg, olyan hidegvérűen viselkedett, míg hat gyermekének anyja utolsót lehelt a véres padlón.

Mikor azután megmosakodott, felvette az ünneplő ruháját és Budapestre utazott. *Nyugodtan sétálgatott az utcán*, mikor a rendőrség, melyet Soroksárról értesítettek az esetről, letartóztatta.

Nagy család ötkoronásokkal.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 27.

Alig bocsátották forgalomba az új ötkoronás ezüst tallérokat, az idomtalan pénzzel máris nagyobb csalást követtek el.

A közös államadósságok ellenőrzésére kiküldött bizottság, mint Bécsből telegrafálják, arra az érdekes tapasztalatra jött, hogy az ujezüst ötkoronások úgy alakra, mint nagyságra és súlyra *teljesen megegyeznek* a régi és forgalomból már kiment, *2 frtos ezüst érmekkel*, valamint az uralkodó pár 25 éves házassági jubileumára vert emlékérmekkel.

Csak hogy a bizottság egy másik fölfedezést is tett: azt, hogy az érdekes körülményt előtte már *mások* is fölfedezték. Még pedig olyan urak, akik nem ellenőrznek államadósságot, mert ők maguk is a rendőrség ellenőrzése alatt állanak.

A bécsi és budapesti pénzüzetek gyakran kaptak az utóbbi időben tekercesekbe sodort ötkoronásokat, melyeket, miután megmértek, szívesen fogadtak el fizetés, vagy betét gyanánt, sőt nem egy esetben papírpénzt adtak helyette, ha a fél azon panaszkodott, hogy a nehéz alkalatlan pénzdarabok alkalmatlanok a zsebében.

Amint ottan felbontották a súlyos papírtekeréseket, az ötkoronások helyett *regi két forintok gurultak ki belőlük*.

A közös államadósságokat ellenőrző bizottság ma figyelmeztető levelet intézett a bécsi bankcégekhez, melyek közül azonban nem egyhez, már későn érkezett a figyelmeztetés.

Ugyancsak kisütötte a fenti fürge bizottság, hogy nagyon sok *hamis egy forintos* van forgalomban, melyeket olyan ötvényből készítettek, mint a vasúti lokomotivok tengelyeit.

Azt hiszik, hogy a hamis forintosokat vasúti tolvajok gyártják, kikről tényleg régóta irogatják már az ujságok, hogy előszeretettel emelik el a mozdony-tengelyeket.

HIREK.

— **A magyar érzelmű Berlin.** Szépen adott kifejezést Berlin városi tanácsa a magyarok iránti rokonszenvének. Abból az alkalomból, hogy Ő Felsége fogadtatásá. a készülődnek a német fővárosban, Berlin tanácsa, mint nekünk sürgönyzik, ma felhívást bocsátott ki a lakossághoz, hogy *az utcákat ne csak osztrák, hanem magyar nemzeti színekkel is díszítsék*, mert a vendég nemcsak mint osztrák császár, hanem

mint magyar király jön Berlinbe. A felhívás kiemeli azt a szívélyes viszonyt, mely Berlin és Budapest tanácsai között van.

— **Aradi gyűjtés a Kossuth-szoborra.** Az aradi *Kossuth-asztaltársaság* folyamodott a polgármesterhez, hogy az Aradon felállítandó Kossuth-szobor alapra gyűjtést engedélyezzen. A polgármester a gyűjtést május 1-től július 1-ig, azaz két két hónapon át megengedte.

— **Miniszteri leirat a huszár laktanyáról.** A honvédelmi miniszter most érkezett leiratában *elfogadta az aradi honvéd-huszár laktanya általános építési terveit*. Ezzel a régen húzódo ügy nevezetes stádiumba jutott. A miniszter midőn a vegyes helyi bizottsági eljárás mellett megállapított s a város közönsége által bemutatott általános építési tervet a részletes építési terv megállapításának alapjául elfogadja, azzal küldi vissza, hogy most már sürgősen készítse el a részletes kiviteli terveket, hogy a helyszini vegyes bizottság felülbírálása megtörténhessék.

— **Nász a spanyol udvarnál.** Madrid politikai és a legmagasabb udvari köreiből arról beszélnek most, hogy a spanyol trón örökösét eljegyezik *Bourbon Károly* herceggel, a kuzertai gróf *szerény viszonyok között* élő fiával. A fiatalok régóta szeretik egymást s most végre egymáséi lehetnek. A miniszterek és a befolyásos politikusok *nem szívesen veszik ezt a házasságot*. A fiatal herceg személye ellen nincs ugyan kifogásuk, csupán a bourbonok reakcionárius családi hagyományai esnek kifogás alá. Mindenesetre szívesebben látnák, ha a spanyol trón örökösét valami hatalmas uralkodói családból kapna férjet. A befolyásos arisztokrata hölgyek, kik ott a politikába is beleszólnak, pártolják a hercegnő szerelmi házasságát és azt mondják, ép az ilyen szerelmi kapocs mentheti meg a spanyol uralkodói családot az elcsenevészéstől.

— **Beteg főhercegnő.** Mohácsról sürgönyzik: *Henriette*. *Frigyes* főherceg beteg leánya orvosi tanácsra három hét óta a bélyei erdőben lakik. Egészségi állapotában most javulás állott be. A főhercegnő jövő héten szüleihez visszatér Pozsonyba.

— **Viktória királynő az ireknek.** Londonból telegrafálják: A királynő üzenetet bocsátott ki az ir néphez, a melyben azt mondja, hogy a fogadás, a melyben Irországnak részesült, mélyen meghatotta és hogy kedves emléket visz magával Irországból. Arra kéri az Istent, hogy a nép között egyetértés uralkodjék, hogy Irország népe boldog legyen és viruljon. A dublini szegények számára 1000 font sterlinget küldött a királynő. A dublini és belfasti polgármestereket bárói rangra, a corki és london-derryi polgármestereket lovagi rangra emelte.

— **A Krivány-sikkasztás.** Aradmegye hétfői közgyűlésén ismét szerepelni fog az a sikkasztás, melyet *Krivány* János elkövetett. Dálnoki *Nagy Lajos* alispán ad számot évnegyedes jelentésében arról, mennyire haladt a vizsgálat, mit derített ki eddig. A jelentés erre vonatkozó része a következőket mondja:

A *Krivány* János volt gyámpénztárnok által elkövetett sikkasztás végösszegének megállapítása céljából, a főkönyvi kivonatok összegezése és a mérlegnek azok alapján leendő összeállítása folyamatban van. Ezen munkálat e hó végéig vagy legkésőbb a jövő hó közepéig elkészülni fog.

A miniszteri hármassal rovincsoló bizottság által megállapított sikkasztási összeg fedezése végett a vármegyei árvaszék rendelkezésére bocsátott 302.907 frt 52 krajczárból az elsikkasztottként megállapított összes értékpapírok vagy ujonnan beszerezettek

vagy az illető jogosultak kérelmére készpénzben fedeztetek. Minden érték fedezete után még 47.793 korona 60 fillér maradt az árvaszék rendelkezése alatt, mely összeg külön takarékpénz könyvben kezeltek és a mérleg összeállítás után a hiány fedezetére a gyám-pénztárba beolvastatni fog.

— **A czári pár egy jótékonycélú előadásán.** Moszkvából jelentik: A czári pár tegnap a Nagy Színházban megjelent egy jótékonycélú előadásán. Az első felvonás után a közönség kívánságára a zenekar a nemzeti himnuszt játszotta, a melyet a művészek és a kar a közönség nagy lelkesedése mellett énekelt. A czári pár és a közönség állva hallgatta végig a himnuszt.

— **Schwartzter Ottó kitüntetése.** A király babarcsi dr. Schwartzter Ottó elmeorvosi intézeti igazgatótulajdonos és a magyar korona országai vörös kereszt egylete főgondnoka és főmegbizottjának, a közegészségügy terén és különösen a nevezett egylet ügyeinek vezetésére külön szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **A párisi világiállításról.** Millerand kereskedelmi miniszter és felesége ma a diplomáciai testület tiszteletére nagy ebédet adtak. Az ebéden a miniszter feleségének jobbján Wolkenstein gróf osztrák-magyar nagykövet, a miniszter jobbján pedig a nagykövet felesége ült.

A magyar történelmi kiállítást ma mutatta be Lukács kormánybiztos Piquart kiállítási főbiztosnak. Ma nézték meg azt a francia Akadémia tagjai is, akiket főleg Herman Ottó gyűjteménye és a Huszár-terem ragadott el.

— **Albiriói kinevezések.** A király ifj. Handl József kisjenői járásbírói aljegyzőt az orosházi, Klie Antal makói járásbírói aljegyzőt pedig a nyárádszeredai járásbíróshoz albírákká nevezte ki.

— **Panasz egy főszolgabíró ellen.** Eötvös Károly orsz. képviselő és Zubovics Fedor kapitány ma délelőtt egy 24 tagból küldöttséget vezettek a nógrádmegyei Diósjenőről Szell Kálmán belügyminiszter elé. A küldöttség panaszt tett Rákóczi István rétsági főszolgabíró ellen, hogy igazságtalanul vezette a bíróválasztást, hogy hivatalos hatalmával visszaél s állítólag nem egyszer brutalitásokra ragadtatja magát. Felemlítették, hogy Rákóczi előszeretettel *pofozkodik hivatalos helyiségében*, de egyszer állítólag megjárta, mert a hajduja, akit arcul ütött, torkon ragadta a főbíró s fojtogatni kezdte. Rákóczit úgy mentették ki a hajdu kezei közül. A miniszter megígérte, hogy az ügyben vizsgálatot fog tartani.

— **Óriási tüzvész.** Egy londoni távirat jelenti, hogy Ottawában az Észak-amerikai egyesült államok egyik legvirágzóbb városában óriási tüzvész támadt. A tűz több fűrészmalmot, faraktárt, a villamosági műveket és a Kanada-Pacific-vasut raktárait pusztította el. A tűz, a melyet még nem sikerült eloltani, a dühöngő nyugati szélben egy egész városrészt fenyeget. A kormány segítséget kért Montrealból, Torontóból és Brockvilleből. A parlament keddig elnapolta üléseit. A házakban villamos áram hiányában teljes sötétség van. A tűz oltásához miliciát rendeltek ki. A kárt eddig *négy millió dollárra* becsülik.

A Times-nek jelentik Ottowából tegnapi kelettel: A tüzvész Hallban, Ottawa egyik külvárosában ütött ki ma délelőtt 11 órakor és elpusztította a középületeket és sok üzletet. Azután az Ottawa folyón át a városba is átesapott a tűz és ott oly

gyorsan terjedt, hogy este 6 óráig 2000 család vált hajléktalanná. Hir szerint néhány ember is odaveszett. Ezt azonban a tűz nagy kiterjedése miatt egyelőre még nem lehet megállapítani.

— **Aradmegye nyugdíjasai.** Dálnoki Nagy Lajos alispán évnegyedes jelentésében, melyet hétfőn fog a megyei közgyűlés elé terjeszteni, érdekes kimutatást olvasunk Aradmegye nyugdíjasairól. Ez idő szerint *negyvennégy* nyugdíjasa van a vármegyének, kik a következő összegeket kapják:

Ormos Péter a tiszti nyugdíj alapból 2496 korona, a rendkívüli nyugdíj alapból 2304 korona. Sánka Lajos a tiszti nyugdíj alapból 86 k. 66 f. a rendkívüli nyugdíj alapból 80 k. Szentés Károly a tiszti nyugdíj alapból 600 k. a rendkívüli nyugdíj alapból 960 k. Özv. Antonovics Istvánné a tiszti nyugdíj alapból 457 k. 60 f. a rendkívüli nyugdíj alapból 422 k. 40 f. Özv. Szathmáry Jánosné a tiszti nyugdíj alapból 480 k. a rendkívüli nyugdíj alapból 576 k. Özv. Csoly Jánosné a tiszti nyugdíj alapból 400 k. a rendkívüli nyugdíj alapból 480 k. Özv. Czárán Antalné a tiszti nyugdíj alapból 693 k. 32 f. a rendkívüli nyugdíj alapból 640 k. Özv. Hajka Györgyné a tiszti nyugdíj alapból 320 k. a rendkívüli nyugdíj alapból 362 k. 66 f. Özv. Köpft Györgyné a tiszti nyugdíj alapból 586 k. 66 f. Özv. Sveszter Károlyné 293 k. 34 f. Özv. Hess Antónia 142 k. 50 f. Pulay Ida 142 k. 50 f. Özv. Frank Eleonora 120 k. Özv. Vank Mária 142 k. 50 f. Özv. Jönescu Lázárné 700 k. 04 f. Kosztolányi Imre 1012 k. Özv. Farkas Jánosné 368 k. Özv. Vannay Jánosné 920 k. Sánka Vilmos 768 k. Özv. Vásárhelyi Gézáné 704 k. Özv. Jaczkó Endréné 384 k. Dániel László 1300 k. Özv. Paradeiser Lajosné 733 k. 32 f. Rózsa Endre 600 k. Özv. Büky Józsefné 1100 k. Kovács József 300 k. Özv. Stettina Kálmánné 266 k. 66 f. Özv. Lengyel Istvánné 200 k. Özv. Dancs Boldizsárné 280 k. Özv. Kralitz Gézáné 240 k. Özv. Szőke Károlyné 240 k. Özv. Nikora Dávidné 480 k. Özv. Ulrich Kálmánné 280 k. Raskó István 600 k. Özv. Monti Lajosné 1144 k. Tornyai Albert 600 k. Özv. Kabdebó Kálmánné 1040 k. Özv. Hofbauer Sándorné 1008 k. Özv. Bartók Istvánné 189 k. 32 f. Szathmáry Gyula 3136 k. Pecskán Sándor 2016 k. Özv. Magyar Vilmosné 560 k. Szabó György 211 k. 20 f. Bittó Károly 1160 k.

— **Uj keleti expresz.** A berlin—budapesti keleti expresz, mely május elsején kezdi meg rendes járatát, már ma nyílt meg a Berlinből elindított diszvonattal. E vonaton, melyet egész útján nagyobb ünnepekkel fogadtak, csakis meghívott vendégek utaztak.

— **Róth Nándor temetése.** Ma temették el Radnán Róth Nándor kir. táblai bírót, a radnai járásbírószék vezetőjét nagy részvét mellett. A temetésen az aradi törvényszék részéről Ottrubay Károly törvényszéki elnök és Fábian Lajos dr. táblai bíró vettek részt.

— **Csödület a Fehér Keresz előtt.** Ma este hét órakor a korzón sétáló közönséget nagyon megijesztette a Fehér Kereszt szálló első emeletéről előtörő éktelen láрма és kiáltás hangja. A járókelők megálltak és figyelték az erkély mellőli szobából hangzó állati hangokat és azt hitték, hogy valami vendég és pinczér között komolyabb konfliktus támadt. Csak később vették észre, hogy az egész egy jól kiesztelt reklámdolog volt, egy „fonográfban utazó” urtól. A fonográfot odaállították a nyitott ablakhoz és a ritkuló esti légben messze elhangzott a hengerben megörökített énekes éktelen ordítója. Ezzel a reklámmal próbálta a közönséget a fonográf nagyszerűségéről meggyőzni az ügyes utazó.

— **Az izr. jótékony egylet jubileuma.** Az aradi jótékony egylet vasárnap tartja *hetvenedik* közgyűlését. Hetven éve annak, hogy ezt az egyletet a szegény-ügy iránt lelkesedő emberbarátok alapították és az évek hosszú sorozatában nagy összegekkel áldoztak a jótékonyaság

oltárán. Az egyletnek célja szegénysorsu emberek segítése és árva gyermekek felruházása ezen céljának mindenkor a legmesszebb menő határokig megfelelt. Az egylet jelenlegi elnöke *Lustig Adolfé* az érdem — ki huszonhat éven át áll annak élén — hogy az egylet alapítóinak szellemében működhetik. Nem kevés érdemei vannak az egylet felvirágozása körül *Rosenberg Lipót* főjegyzőnek, az egylet 52 esztendőn keresztül működő titkárnak is. A vasárnap tartandó közgyűlés tehát egyszersmind jubiláris lesz.

— **Nyolcz ember tüzhála.** Az ungmegyei Szolyva községben borzalmas tüzvész pusztított. Április 23-án későn este tüzi láрма riasztotta föl a kis falu lakóit. Egy istálló gyuladt ki s mire a nép oltáshoz foghatott, már a közelben levő házak is lángba borultak. A szolyvai házak csaknem mind fából épültek, alacsony zsuptetejük csaknem a földig leér, így azután nem csoda, hogy a tűz a nagy szélben oly rémes gyorsasággal terjedt. Menteni semmit sem lehetett, sőt többen kimenekülni sem tudtak az égő házakból. A tüzvész után a füsttölgy romok között *nyolcz ember holttestét találtak meg*. Sokan megsérültek, nyolcz ember égett sebei igen súlyosak. A veszedelmet állítólag az okozta, hogy egy falubeli cseléd este ment fejni az istállóba és a lámpát fölborította. Odaveszett nemcsak hajlékuk, hanem összes vagyonuk, még eleségük is, mert a mentésre gondolni sem lehetett. A tűz karvallottjai számára gyűjtést indítottak.

— **Kövezés a nyári színház körül.** A tanács holnap ülésén foglalkozik a mérnöki hivatalnak a nyári színház környékén szükséges kövezési munkákra vonatkozó ügyével. Ugy van tervbe véve, hogy a színház előtti teret és két oldalt, a páholy- és karzat-bejáróhoz vezető gyalogutat kövezik ki.

— **A tisztviselők fogyasztási szövetkezet** vasárnap d. e. 10 órakor a vármegyeháza nagytermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagok ez uton is meghívottak.

— **Házasság — királyi engedelemmel.** Szerették egymást nagyon. Egy óhajuk volt csupán, hogy egymásé legyenek örökre. De ez nem lehet: tiltja a törvény. Vérokonok, unoka testvérek. A rokon szeretet pedig forró szerelemmé változott s hogy egymásé lehessenek, hogy soha el ne váljanak egymástól, folyamodtak a legmagasabb helyre — a királyhoz. Kérték ő felségét, engedné meg, hogy férj és feleség lehessenek. Megmondták, hogy mily igazán szeretik egymást s hogy ez által a maguk s családjuk óhaja menne teljesedésbe. S a király, megengedte nekik, és ma a debreczeni anyakönyvvezető előtt megkötötték a házasságot. *László* (Lauchtmann) Ignác, és Lauchtmann Zseni immár nem rokonok többé, hanem boldog házastársak.

— **Pénzszükség.** Hanyatlak a föld ára, mint világos bizonyosága a tokehiánynak. Mikor M. Bánhegyes község televény földjének kis holdját 300 forintért lehet venni, holott az *öreg* még 400 forintért is alig lehetett kapni, az már rendkívüli állapot, főként ha figyelembe vesszük a népnek földéhségét. A kereset a pénz után nagy és a tokehiány azért is jobban érezhető, mert pár évvel ezelőtt a bankok kinnálva kínálták az olcsó pénzt.

— **A májusi orfeum.** Megirtuk, hogy Kass Béla vendéglős abeli folyamodását, hogy helyiségében május hóban orfeum előadásokat tartathasson, a tanács elutasította. Kass erre most felebbezést adott be.

— **Felpozott aszfaltbetyár.** Az aszfaltbetyárok számára jó iskola volt egy ma történt eset, melyről fővárosi tudósítónk értesít. A dolog színhelye a budapesti Erzsébet-tér volt, hol ma délután egy uracs szemtelen módon viselkedett egy hölgy irányában. Először feltűnően követte, köhécselt, csoszogott a háta megett, a mint ez szokás az ilyen esetekben s mikor a hölgy mindezekre nem reagált, megszólította.

Szerelmi ajánlatot tett neki, a mire hiába kapott visszautasító választ, tovább folytatta szemtelenségeit. Egyre a nyomában volt s végre oly tolakodó lett, hogy a nő megsokalta, szótlanul hátra fordult, pofon vágta az aszfaltbetűt, kinek kalapja messze elrepült. Az uracs erre elkotródott, az arra járó közönség pedig megéljenzte a hölgyet.

— **A kir. tábla szüneti tanácsa.** A kir. ítélőtábla ma délelőtt *Sárkány* József elnökle mellett, teljes ülést tartott, melyen megállapították, hogy a szüneti tanács, az idén is mint tavaly, 4 büntető és 3 polgári bíróból fog állani. Az utóbbiak közt egy bírónak a váltó és kereskedelmi tanács tagjából kell lennie. A szüneti tanács július és augusztus hónapokban működik.

— **Párbaj futólépésben.** A múlt év nyarán történt, hogy egy pozsonymegyei községben kuglizott az intelligencia. A társaságban résztvett a falu jegyzője és az izraelita tanító is. Ez utóbbi azonban úgy látszik nem valami jó kuglizó lehetett, mert a jegyző nem épen hizelgő módon utasította jobb dolálsra, amit azonban a tanító sértőnek vett magára. Elégtételt kért a jegyzőtől. Ez késznek nyilatkozott a lovagias elégtételadásra, de csakis fegyverrel, — bocsánatkérésről mit sem akart tudni. A segédek kardpárbajban állapodtak meg s másnap reggel ki is álltak a „placzc“-ra a felek. A „rajta!“ kiáltásra összecsaptak, azonban a tanító, akinek kard még sohasem volt a kezében, éktelenül vagdalkozni kezdett; félkörben hadonászott folyton a kardjával, amit a jegyző elvégre is megsokalva, hangosan jelentette segédeknek, hogy ő így nem párbajozik. A segédek látván, hogy a folytonosan vagdalkozó tanítót nem tudják fegyverszünetre bírni, azt kiáltották a jegyzőnek, hogy *szaladjon el*, mit az meg is tett, azonban a tanító utána. A jegyző elől, mögötte a tanító, aki a búzaföldeken is óriási tarolást vitt végbe szélsőben forgatott kardjával. Végre is sikerült lefogni. A segédek jegyzőkönyvet vettek fel, hogy ily körülmények közt a lovagias elégtételadás lehetetlen. Ekkor már a tanító is magához tért s a jegyzőt bocsánatot kért, amire a segédek aztán az ügyet befejezettnek jelentették ki. A bíróság azonban nem tekintette a dolgot elintézettnek, hanem vizsgálatot indított a párbajozók ellen párviadal vétsége, azonkívül a tanító ellen *súlyos testi sértés* büntetének kísérlete miatt. A törvényszéki tárgyaláson a tanító azzal védekezett, hogy ő, aki még soha karddal nem bánt, oly izgatott hangulatban volt, hogy nem tudta, mit cselekszik. A törvényszék el is rendelte az orvosszakértők meghallgatását a vádlott elméleti állapotára vonatkozólag s ezek konstataáltak, hogy a tanító izgatottsága oly nagy fokú volt, hogy tényleg önkénytelenül cselekedett. Erre a kir. ügyész a súlyos testi sértés kísérlete miatti vádat elejtette s csupán párviadal vétsége miatt kérte mindkét vádlottat megbüntetni. A törvényszék aztán a minap tartott főtárgyaláson 3—3 napi államfogházra ítélte mindkét vádlottat s minthogy ugy ezek, mint a kir. ügyész is megnyugodott az ítéletben, az azonnal jogerőssé vált.

— **Toll Jancsi** budapesti nagyhirű kishögös 14 éves fiával és négy testvérével hódítja meg most az aradi közönséget a Fehér Kereszt szaláda télkertjében. A híres kishögöst nap-nap után nagy élvezettel hallgatja a zeneértő közönség.

— **Leleplezett pénzhamisítók.** Kolozsvárott, mint egy sürgöny jelenti kiterjedt, pénzhamisító bandának jöttek nyomára. Az ottani rendőrség házkutatást tartott egy *Mitaska* nevű szolgánál, kinek 10 darab hamis tízest talált. *Mitaska* azt vallotta, hogy másoktól kapta a hamis pénzt értékesítés céljából. Több nyomdászt fogtak el, kikre a hamis pénzgyártás gyanuja irányul. A hamisítók fészke a szomszédos föld.

— **Terpentin-robbanás.** *Stern* Lipót budapesti fűszerkereskedő Gyömrei-ut 41. szám alatt levő pincze raktárában tegnap *Neumann*

Armin kereskedőségét terpentint öntött kisebb edényekbe. Munkaközben azonban oly közel ért az égő gyertyával a gyűlékony folyadékhoz, hogy ez főrobbant és lángba borult. *Neumann* rémülten kirohant és így komolyabb baja nem támadt, csupán a haját és szemöldökét perzselte le. A raktár azonban lángba borult. A tüzet a X. ker. tűzörség oltotta el.

— **Ettinger szabadlábán.** Azt az uri fellépő embert, a kit egy hó előtt *Aradon* szerepelt, s kit a temesvári rendőrség különféle szélhámosságok elkövetésének gyanuja miatt letartóztatott, a temesvári kir. törvényszék tegnap szabadlábára helyezte, miután az összes panasztevő károsultak az ellene emelt feljelentéseiket visszavonták.

— **Slaviansky Nadina** május hó 1-én tartandó hangversenye iránt nagyon élénk érdeklődés nyilvánul s előre látható, hogy a „Fehér Kereszt“ nagytermét, hol a koncert lesz, megtölti majd az érdeklődő közönség. A részletes műsort holnapi számunkban hozzuk. Az előjegyzett jegyeket ifj. *Klein* könyvkereskedésében lehet átvenni.

— **Halál az istállóban.** *Soór* Antal péksegéd és *Habala* Péter szappanos segéd még a múlt héten együtt elindultak Nagy-Kanizsáról, hogy Uj-Szt.-Annára mennek munkát vállalni. Uj-Panátig el is jutottak baj nélkül, innen azonban már egyedül ment tovább *Habala* Péter, mert társa a nagykorcsma istállójában, ahol aludtak, hirtelen meghalt. *Soór* este sok pálinkát ivott s attól, mint azt az orvosi szemle megállapította, szívszélhűdés érte. Nevét és illetőségi helyét a nála talált munkakönyvből tudták meg s *Vassóczy* Ferencz jegyző már értesítette is az illetékes előjáróság utján hozzátartozóit, hogy ne várják többé haza *Soór* Antalt.

— **Uj körorvos.** Temes-Rékáson dr. *Friedmann* Adolf szemlaki orvost választották meg körorvosnak.

— **Ezres bankó a csizmában.** Ma délelőtt egy szegényes ruházatu leány jelent meg egyik temesvári bank pénztáránál és egy elfakult ezres bankjegyet akart váltani. A hivatalnok gyanusnak találta a dolgot és jelentést tett a rendőrségnek, a hol csakhamar a következő tényállást derítették ki: A leány *Coray* Matild, egy tavaly elhunyt temesvári kereskedő árvája, a ki az utóbbi időben varrással tartotta fenn magát. Tegnap délután a leány a padlásról elhalt atyjának régi holmija közül egy pár csizmát hozott le és elvitte a szomszédba *Pattert* Károly cipészhez, a kit arra kért, vágjon belőle egy pár házi papucsot. Ezen munka közben a cipész a talp közé rejtve valami szines papirost vett észre és mikor kifejtette, legnagyobb bámulatára egy ezres bankót látott maga előtt. Az öreg *Coray* rejtette oda és azt írta a szélére: *Tartalék a rossz napokra.* A boldog leányt persze rögtön szabadon bocsátották.

— **A pályaudvar halottja.** Említettük a napokban, hogy a ferenczvárosi teherpályaudvaron egy nőt a tolató mozdony elgázolt. Az illetőt *Tovólgyi* Róza cselédleány személyében ismerték föl. A boncolóintézetben a holttestet ma bontották föl s délután kivitték az új temetőbe a hol hozzátartozói eltemették.

— **Éltépett százás.** *Watein* Adolf fővárosi öntőmester tegnap Lehel-utca 7/a szám alatt levő műhelyében több értéktelen irománnyal együtt egy százforintos bankjegyet tartalmazó borítékot összetépett. Később észrevette a tévedést és az összetépett százás bankó darabjait össze akarta szedni, de már nem találta meg. Valaki már előzőleg kiböngészte a szemétből. Jelentést tett a rendőrségnek, a mely megindította a nyomozást.

— **Késelő gyermek.** M.-Radnán, — mint tudósítónk írja — a ferencz-rendűek klastroma előtt *Schauer* Ferencznek 12 éves Antal nevű fia összeszólalkozott játszótársával, a szintén

12 éves *Kádár* Györggyel s a perlekedés hevében előrántotta kését s azzal *Kádár* Györgyöt leszúrta. A kés a fiunk oldalába hatolt s súlyos — amennyiben nemesebb részeket nem ért volna — több hétig tartó sérülést ejtett rajta.

— **Vér a sorozáson.** Eleden, mint egy sürgöny jelenti, véres összeütközés volt ma a csendőrök és részeg ujonczok között. Több legény megtámadott két csendőrt, kik erre szuronynyal mentek az ujonczoknak. Egyiknek a tüdejébe hatolt a szurony vasa, a másik könnyebb sérülést szenvedett.

— **Csak azért is mormon!** Utah állam választópolgárai dalolhatnak most olyas kortesnőt, aminek a fönt leirt czim lehet a refrenje. Történt ugyanis, hogy Utah állam a washingtoni kongresszusba egy mormon embert választott képviselőjének. Arra a milliomos *Gould* Helén vezetése alatt mozgalom indult meg, hogy a soknejű honatyát ne bocsássák be a Fehérháza. A mozgalomnak olyan eredménye lett, hogy amikor megnyitották a kongresszust, az elnöki és jegyzői emelvények mind tele voltak a *Roberts* ellen intézett petíciókkal. Három milliónál több ember kérte az amerikai képviselőket, hogy ne tőrjék meg maguk között a mormon kollégát. *Roberts* azzal védekezett, hogy neki ugyan csakugyan három hitese felesége van, de még a soknejűséget tiltó törvény kihirdetése előtt szerezte őket. Ez a védekezés persze nem használt. Amikor a kongresszus megnyitása után a képviselők letették az esküt, *Roberts* is fölállt helyéről. Ekkor azonban több képviselő tiltakozott a mormon megesketése ellen s az elnök csakugyan elhalasztotta az esketést. Utah állam polgárai pedig nem tágitanak. Csak azért is mormon kell nekik.

— **Póru jár kengyelfutó.** Tarjánban komédiások telepedtek le a minap. Van közöttük valami lengyel, *Vukoj* Miczisláv nevezetű tagbaszakadt legény, aki a plakátok hiradása szerint a lég királya. De csak este ha a trupp a nagyérdemű közönség előtt komédiázik. Mert nappal kengyelfutó *Vukoj* Miczisláv, a mint épp tegnap is, a templomból egész a földekig szalad, rohan, csilingelős czifra ruhában, fáradhatlanul, a bámész paraszti emberek egy-két krajczárjáért. A szegény egy szál korbácsot fog a szájába, s vakon száguld végig az utcákon. Ez a kancsuka vesztét okozta tegnap a kengyelfutónak. A boldogtalan holtra fáradt komédiás utját a nagyvendéglő előtt való futásban elálta utját egy öreg fekete komodor. *Vukoj* Miczisláv már messziről ijesztgette, pattogatott felé korbácsával, de a vén kuvasz ahelyett, hogy elmozdult volna, bevárta a czifra komédiást és beleharapott a lába ikrájába. A kengyelfutót előntötte a düh, meg a fájdalom is, elővette s első indulatában óriás erővel vágott végig a kutyán, mely elterült a porban. A sokaság közül erre utat tört magának a komondor gazdája, egy hatalmas juhász. Se szólt se beszélt: öre kapta, földhöz csapta a légkirályt, s rettenetes módon véresre verte. Ugy szedték föl a sárból pajtásai, akik följelentették a vérengző juhászt a járásbírósnál.

— **Leánykérés virágnyelven.** Japán több részében az a sajátságos szokás él, hogy „virágnyelv“-en kéri meg a leányt és épp úgy adják meg az igent, vagy a kocsarat. A japánok szeretik virágokkal ékesíteni ablakaikat. Az idegennek gyakran feltűnik, hogy az ablakokról, vagy verendákról hármaslánczon egy diszvirágcserep lóg le, amely azonban egészen üres. A beavatottak tudják már, hogy az ilyen házban egy vagy több hajadon leány van. Az eljárás most már az, hogy a kérő óvatosan közeledik ehhez a virágcserepéhez és belé ültet egy neki kedves virágot, amire visszavonul. A hagyománynak megfelelően sem az anya, sem a leány nem veheti észre, hogy a fiatal ember ott ólálkodik a virágcserep körül. Ha a hangulat a kérőre nézve kedvező, az ültetett virágot a legnagyobb gonddal ápolják. De ha a kérő nem kedves a leánynak, sem az anyjának, akkor az ültetett virág repül az utcára.

— **A nyomor.** Budapesten a Dohány-utca 2. szám alatt levő „Kereskedőségdek elhelyező irodájá“-nak egy félreeső helyén *Blaum* János budapesti születésű 16 éves kereskedőségdek zsebkendőjével nyakát addig szoritotta, míg

kinosan hőrögve, eszméletlenül összeesett. Társai erre berohantak és a földön fekvőt magához térítették. A mentők a Rökus-kórházba vitték. Tettének oka a nyomor.

— **A Duna titka.** Tegnap este a budapesti összekötő vasuti hidról egy körülbelül 20 évesnek látszó fiatal ember a Dunába ugrott. Mielőtt mentésére gondolhattak volna, nyomtalanul eltűnt a habok között.

— **Monte-Carlo bevétel.** A monacoi kaszinó bérlő társaságnak múlt évben huszonöt millió százezer frank tiszta jövedelme volt. Mivel a társaság fedezi a fejedelemség összes költségeit, mint: világítás, vízvezeték, hadsereg, rendőrség, iskolák, papság stb., képzelhető, mekkora összeg fordul meg évenként kasszájában. A társaság a kaszinó bérletét 1897-ben ujította meg ötven esztendőre. A szerződés szerint a társaság azonnal tíz millió frankot fizetett, 1913-ban pedig tizenöt milliót fog fizetni. Ezenkívül a monacoi herceg kikötött magának 1.750.000 frankot évenként 1897—1917-ig; két milliót 1917—1927-ig; két millió 250.000 frankot 1927—1937. és három milliót 1937—1947-ig. Az elmúlt évben négyszázezer frank volt a legnagyobb összeg, amelyet egy játékos egy este nyert a kaszinóban.

— **A szabottár** a vevők érdekeinek a biztosítására van, mert a szabott ár teljesen kizárja a vevő károsítását. Eppen azért úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek szívesen ajánljuk Porter Vilmos koronás áruházat Aradon, az Andrássy-téren. Ezen üzlet a legszolidabb alapon lesz vezetve; tulajdonosa állandó vevőkört biztosított magának helyes üzleti elvek alkalmazása által. Porter Vilmos koronás áruházba valóban megérdemli azt a pártfogást, a melyben a közönség részesíti.

— **Verekedő házmester.** Wint György, a budapesti Dembinszky-utca 9. számú ház házmestere, tegnap este az udvaron összezördült az egyik lakóval, özvegy Nagy Sándorné született Haller Eszti válaszüti születésű 63 éves magánzónóval. A veszekedés alatt Wint olyan dühbe jött, hogy neki esett a asszonyra és annyira megverte, hogy a boldogtalan jobb felső karja kificzamodott, feje pedig két sebből vérzett. Az összevert asszonyt a mentők a Rökuskórházba vitték, a rabi tus házmester ellen pedig a rendőrség megindította az eljárását.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A városligeti tó titka.

— Esküdtzéki tárgyalás, —

Budapest, április 27.

A budapesti esküdtbírák ma ismét egy gyermekgyilkos anya fölött ültek törvényt. A vádlottak padján egy csinos, fiatal leány ült szörnyű bűnnel, saját gyermekének meggyilkolásával vádolva.

Abrahám Eugénia Kassán volt alkalmazva a Goldmann-féle divatáru üzletben. A szép fiatal leánynyal itt ismerkedett meg Róth Gyula nevű kereskedőseggel. Az ismerettséget csakhamar intim szerelmi viszony követte, amelynek következménye is lett. A szép Eugénia 1899. évi március 11-én a fővárosban — ahova Kassáról szegyenét eltitkolni jött — egy leánygyermeknek adott életet, akit „Gabriella” névre kereszteltek. Mikor felkelt a gyermekágyból, szerencsésére-e, vagy inkább szerencsétlenségére — nem tudni — Losoncra kapott állást Frenkel Samu divatáru üzletében, ahova márc. 25-én el is utazott, magával vivén alig két hetes csecsemőjét.

Két hónap múlva Abrahám Eugénia önként kilépett az üzletből s 1899 június 2-án gyermekével együtt Budapestre jött vissza. Utközben a vasuti kocsiban érlelődött meg benne a rémes gondolat, hogy a fővárosba érkezése után nyomban megöli az alig 3 hónapos Gabriella leányát. Este 1/8 órakor érkezett meg a keleti pályaudvaron s egyenesen a városligetbe ment. Ott

a városligeti tó partján, megvárta, amíg a járókelők eltávoznak, hogy hozzáfoghasson kegyetlen tettéhez. Levetkőztette csupaszra a kis Gabriellát, csupán egy kis ingecskét hagyott rajta. A többi ruháit gondosan elrejtette a bokrok alá. — Azután pedig bele dobta a kis babát a vízbe. Ott várta be, míg a küzködő kis test alá nem merül. Mikor aztán elsimultak felette a tó vizének hullámgyűrűi, eltávozott s elment Rottenstein Jakabnéhoz, régi szállásadónőjéhez aludni.

Június 3-án déltájban a városligeti tó körül sétálók egy kis gyermek holttestét láttak a vizen uszni. Pozsonyi Gergely közrendőr kihálasztotta a hullát s jelentést tett az esetről. A főkapitányság nyomában megindította a nyomozatot s hogy az sikerre vezessen, le is fényképezette a kis holttestet, amely arccal lefelé uszott a vizen, két kis kezében görcsösen szorítva egy csomó piszkos iszapot.

A kutatás nem sokáig tartott, mert ötödnapra már megtalálta Abrahám Eugéniában a rendőrség a gyermekgyilkos anyát s nyomban le is tartóztatta. A vizsgálat során Abrahám Eugénia beismerte rémes tettét s elmondta annak minden részleteit. Beismerte, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg a kis Gabriellát. A gyilkossági tervre őt Losonczról Budapestre való utaztában egy ismeretlen nő is biztatta. De ezt megczáfolják a tanúk, akik igazolják, hogy Abrahám Eugénia már Losonczon való tartózkodása alatt is komolyan gondolt arra, hogyan pusztítsa el szegyenének, botlásának gyümölcsét.

A bűnös nő magával akarta rántani csábítóját, Róth Gyulát is. Azt vallotta, hogy ez ösztökélte folyton őt arra, hogy hagyja el gyermekét. De azt, hogy Róth a kis leány meggyilkolására biztatta volna, maga Abrahám Eugénia sem állította. Az ez irányban megejtett vizsgálat a csábítóra semmi terhelőt sem tudott kideríteni s így ez ellen az ügyészség vádat sem emelt. Hogy a csábítóban megvolt a jóakarát bukott kedvese iránt, igazolja a tanuvallomások közül Rottenstein Jakabné vallomása, aki azt állítja, hogy Róth Gyula a gyermeket a Fehér kereszt-egyletbe akarta elhelyezni s óva intette Abrahám Eugéniát, ne hogy elpusztítsa gyermekét.

A kir. ügyészség a btkv. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntetével vádolta Abrahám Eugéniát.

A mai esküdtzéki tárgyalásra, amely előreláthatólag két napig fog tartani, tanukul bevannak idézve Pozsonyi Gergely rendőr, Rottenstein Jakabné Abrahám Eugénia szállásadónője, Krausz Alajos, a vádlott nagybátyja, Roth Gyula kereskedőseggel, a csábító, Ledermüller Jolán, a vádlott társnője, Frenkel Samu losoncz-i divatáru kereskedő, özv. Haluska Andrásné losoncz-kisfalui napszámos asszony, kinél az elpusztított gyermek dajkaságban volt két hónapon keresztül, továbbá Bissitz Salamon, Luckermann Jenő és Küss Ignác. Az orvosszakértők: dr. Moravcsik Ernő egyetemi tanár, dr. Münich Károly és Ajtai Sándor dr. egyetemi tanár.

A tárgyaláson Zsitvay Leo elnökölt, szavazó-bírák: Lenk Gyula ítélőtáblai bíró és Sántha Elemér törvényszéki bíró. A vádat Selley Barnabás kir. ügyész képviseli, a védelmet Weisz Odön dr. ügyvéd látja el. Minthogy a vádlott csak németül beszél, beidéztek Huszár Kálmán hites törvényszéki tolmácsot is.

Az elnök parancsára beidéztek a vádlottat. Csinos, kerekarcú, barna leány. Mikor a helyére ül, eltakarja az arcát és zokogni kezd.

Majd a bíróság elé áll, s halkán megfelel az általános kérdésekre. Elmondja, hogy a Bácskában született, 22 esztendőes varróleány, hogy a szülei élnek, testvérei is vannak, de

azért ő itt a fővárosban egészen el volt hagyva.

Azután behívják a megidézett tanukat, köztük van Róth Gyula, a csábító is, elegáns császárkabátban. Különben valamennyi megjelent.

Elnök: A kir. ügyész azzal vádolja önt, hogy két hónapos törvénytelen gyermekét előre megfontolt szándékkal beledobta a városligeti tóba, s ezzel gyermekgyilkosságot követett el. Bűnösnek érzi magát?

— Bűnös vagyok.

— Kitől való a gyermeke?

— Róth Gyulától.

Az elnök kérdéseire aztán elmondja apróra a gyilkosság részleteit:

— Róth Gyula elhagyott, szüleimhez nem mertem fordulni s így már a vasuti kocsiban töprengtem a sorsom fölött. Aztán egy nő is volt a kupében. Ennek elpanaszoltam a sorsomat. Ő is biztatott.

— 7—8 óra között még világos volt akkor mit csinált addig, amíg besötétedett?

— Kinn a ligeti tó partján jártam fel s alá mint egy óráig 10—11 óráig. Azt se tudtam mit csináljak, oly felindult állapotban voltam.

— Ha már oly nagy szükségben volt, irt-e legalább Pestre a szerzőnek, hogy állás nélkül van, keressen számára foglalkozást?

— Irni nem irtam, mert személyesen akartam vele beszélni.

— Mennyi pénze volt, mikor Pestre érkezett?

— 2—3 frtom volt.

— Evett-e valamit utközben Losonczról Budapestig?

— Nem.

— Ki volt merülve s éhes volt?

— Igen.

— Ön azt mondta, hogy lefeküdt a tó partjára s várta míg besötétedik. Holt volt-e ez a hely?

— Ott a tóhoz és a fürdőhöz közel.

— Ott nincs olyan füves rész. Gyalog jött ide ki a keleti pályaudvartól?

— Igen.

— Sok nép járt arra?

— Igen.

— Meddig várt ott?

— Körülbelül 2 óráig.

— Nem szólította ott meg valaki?

— Senki.

— Mikor ment le a vízhez a gyermekkel?

— 10 óra tájban.

— Csillagos volt akkor az éjjel?

— Nem néztem.

— Levetkőztette a gyermeket egészen telére s úgy dobta a vízbe?

— Nem. Az inge rajta volt. A takarót é s vánkost levettem róla.

— Háttal vagy arccal dobta bele a vízbe?

— Én hanyat fekvé tartottam a gyermeket s úgy dobtam bele. Hogy hogyan esett bele, nem tudom.

— Nem sirt a gyermek?

— Nem.

— Konstatáltatott, hogy a gyermek légzőcsövében egy fűszálacska volt. Ebből az következtethető, hogy ön arccal fektette bele a gyermeket s így a tó szélén levő s lehajló fűszálak egyike lehetett az.

— Konstatáltatott, hogy a gyermek költvetlen halála előtt megégettett? Igaz ez?

— Igen.

— Mondja, mi az oka, ön gonddal ápol addig a gyermeket s most hirtelen beledobta vízbe, hogy megölje.

Hirtelen támadt ez a gondolatom, mit ültem a tó partján.
 - Hisz ön a ruhákat szépen, gondosan elte a bokrok alatt?
 - Nem rejtettem, csak oda dobtam.
 - Az előtt dobta oda, mielőtt a vízbe a gyermeket?
 - Igen.
 - Önök itt egy fényképet mutatattott a vádemei elé. A vízbedobott gyermek holttest-fényképe volt ez.
 - Ez volt az ön gyermeke?
 - Ádott keserves zokogásba tört ki s nem melni.
 - Önök: Majd később ismét felmutatjuk, meg kell állapítani a gyermek azonosíthatóságát.
 - Majd azt az inget mutatta fel, amelyben a gyermek a vízben kiszorult. Sorra jöttek elő a váncos, a szopóüveg, kislőkötő stb. különböző zokogás közben mondja mindegyiket.
 - Ez volt, ez volt.
 - Után sorra kihallgatta az esküdtszék a vádott tanukat, utánuk az orvosszakértőket, Ábrahám Eugénia elmeállapotát normalismondják.
 - Az esküdtek az esteli órákban vonultak a tanácskozás végett, melynek eredménye a vádoltot gyermekgyilkosság bűnében vétkesnek mondták ki.
 - A törvényszék e verdikt alapján Ábrahám éniát 3 évi fegyházra ítélte.
 - A vádoltó az ítélet ellen nem felebbes. Sőt az esküdtek felé fordult e szavakkal:
 - Köszönöm az ítéletet!

KÜLÖNFÉLÉK.

A szultán joga. Napernyőt Törökországban csak a magasságos szultán és az ő minisztere vagy nagyvezír hordhatott. Manapság már másképpen van, hanem a muzuloknak még ma is be kell csukniok a napernyőket, ha a magas porta előtt elhaladnak, minyiben a legsúlyosabb büntetést nem akar megkoczkáztatni. Eppen azért a muzulmák nem is kedvelik a napernyőt, hanem inkább legyezőt (jelpassa) használnak, amely libabőrrel készül, hosszú fanyele van és középső tükrös van beleillesztve. Hasonlóképpen is a szultánok volt szabad a múlt századig a káikja (csónakja) fölött sátrat használni. Mikor a híres d'Argental báró, aki 1700-ban Oroszországot képviselte Sztambulban, vétett ellen a törvény ellen, az egész udvar ellene fordult, hogy végül már az élete sem volt biztos. Végre is vissza kellett hivni.

Főösleges.
 - A nők soha sincsenek megelégedve. A feleségem egész este szekált, hogy vigyem színházba.
 - De hiszen nem viszi.
 - Nem is. Már valamennyi újdonságot láttam.

A legfőbb baj elsajátítása. Az amerikai nőknek és fiatal asszonyoknak a legújabb módja a ballet. Mindenáron balletet akarnak. A keringő, ha lehet így szólani, már a múlt században van és mindenféle régi és új táncnak az összes formáit eltánczolták már. De a legújabbak még szerintök tánczokból a legfőbb az ezt csak úgy gondolják elérhetőnek, ha a tánczpadon tánczművészetet tanulmányozzák. A nők is kezdték tanulmányaikat erre nézve egy primaballerina vezetése alatt, aki született tánczártszóly, s akitől nemcsak azt tanulják, hogy tánczokba lépjenek, hanem a leggrაციózusabbak legyenek, hanem az is, hogy lehetőleg a legtöbb bájot el lényükön, akár ülnek, akár állnak, akár tánczokba lépnek. Fekete selyem trikóban, szabályos tánczcipőben és szépen dekolletáltan vannak lecczeorákat.

NAPIREND.

Április 28. Szombat. Róm. kath. naptár: Vitályos és Valéria. — Protestáns naptár: Vitályos és Valéria. — Izraeli naptár: Sabbat, Achre Moth. — Görög-keleti nap-

tár (április 15): Krescenz. — A nap két 4 óra 33 perczkor, nyugszik 6 óra 50 perczkor. — A hold két 3 óra 47 perczkor, nyugszik 6 óra 13 perczkor.
Időjárás. Légnomással reggel 7 órakor 766.3 milliméter, délután 2 órakor 763.5 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 5.7, délután 2 órakor C° + 12.5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 5, délután 2 órakor D. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 5 milliméter éghabborúval, reggel dé.
Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, száraz, hőemelkedés.
Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4-5, pénteken délután 4-5 és szombaton délelőtt 11-12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.
Április 29. A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének közgyűlése délelőtt 10 órakor (Megyeháza.) — A művészeti egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városháza.) — Az aradi izraelita jótékony nőegylet közgyűlése délután 3 1/2 órakor — Az aradi izraelita jótékony egyet közgyűlése délelőtt 11 órakor.
Április 30. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor. — A kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.
Május 5. Körorvosválasztás Eleken.
Május 15. Körorvosválasztás Pécskán.
Május 20. Az aradi és csanádi egyesült vasutak közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Körállatorvosválasztás Csermón.
Május 22. Az aradmegyei hitelegylet mint szövetkezetrendkívüli közgyűlése délelőtt 11 órakor (Arad-csanádi takarékpénztár.)
Május 24. Az aradi waggongyári dalkör zászólószentléssel egybekötött népnepélye (Városliget.)

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 27.

Hüvös időjárás, mely a vetemények fejlődését gátolja, további panaszra ad okot. A már előhaladott időben látható, hogy sok helyen a termőföld kopasz, tehát teljesen nyoma veszett a veteménynek, míg a meglevő füvek igen halvány színűek, amely körülmény szintén kedvezőtlen jövőre int.

A mai hetipiacra behozatott mintegy 10-12,000 métermázsza buza és 3-400 métermázsza tengeri valamivel jobb árban kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

- I-ső minőségű buza 7.40—7.50.
- Középmínőségű buza 7.20—7.30.
- Tengeri 5.—
- Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.
- Arpa névleges jegyzés 5.50—5.60.
- Zab névleges jegyzés 4.50—4.60.
- Az irányzat szilárd.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1900. április 27-én tartott heti állatvásárról. —

A mai hetipiacra sok gyenge borjut, bárányt és malacot hoztak.

Felhajtatott mintegy 87 drb szarvasmarha, 150 drb gyengeborju, 240 drb bárány, 175 drb ló és 350 drb sertés.

A munkaidő daczára, elég élénkség volt látható. Elkelt az összes gyengeborju és bárány.

Baromfi és halpiacra kevés áru volt.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 380—440 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásőkör párja — koronáig. — Fejőstehén kis borjas 155—220 koronáig. Szopóborju levágásra darabja 12—40 koronáig. — Rugottborju drhja 46—120 koronáig. Juh párja — koronáig. Bárány párja 7—12 korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló drbja — koronáig. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja 400—550 koronáig. Igásló másodrendű párja 220—370 koronáig. — Parasztló párja 110—180 koronáig. Rossz ló (levágásra) drbja — koronáig. Elcsigázott ló párja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 92 fillérig. — Felhizott sertés klgrja 88 fillérig. Süldősertés párja 36—72 koronáig. Pecsényemalacz drbja 2.50—5.— fillérig. Fiaszkocza drbja 46—65 koronáig. Paraszthizlalású sertés —

koronáig. Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 9.50—12.— koronáig. Soványliba párja 5.50—6.50 fillérig. Fialalliba párja 4—6 koronáig. — Kappan párja — fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 2.93—3.20 fillérig. Idei csirke rántani való párja 1.40—1.90 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 2.50—3.60 fillérig. — Pulyka párja — koronáig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal kilogrammja 2.— fillérig. Vágott hal klgrja 1.80 fillérig. — Jegelt halak klgrja 1.20 fillérig. — Apróhalak klgrja 40—70 fillérig. Kecsege klgrja — fillérig. A hetipiac 11 óra után oszolni kezdett.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Wilkán Miksa utóda, keresk. cég Budapest. — Léser Salamon, Krakó. — Kohn Adolf, N.-Lak. — Lörner Dávid, Lemberg.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. — Budapest, április 27.

Déltőzsde. A buzaárakat mérsékelt, vételkedv korlátozott. Csendes irányzat mellett csupán néhány ezer métermázsza került forgalomba, változatlan áron. A többi gabonaneműek közül árpa keresett, rozs szilárd, tengeri szilárd, zab csöndes.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.79—7.80
Buza májusra	7.78—7.79
Buza októberre	8.05—8.06
Rozs áprilisra	6.89—6.90
Rozs októberre	6.95—6.96
Zab áprilisra	5.04—5.05
Zab októberre	5.34—5.35
Tengeri májusra	5.48—5.49
Tengeri júliusra	5.58—5.59
Repcze augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.83—7.84
Buza májusra	—
Buza októberre	8.08—8.09
Rozs áprilisra	6.85—6.90
Rozs októberre	7.01—7.03
Zab áprilisra	5.06—5.07
Zab októberre	5.36—5.37
Tengeri májusra	5.50—5.51
Tengeri júliusra	5.61—5.62
Repcze augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	734.70
Magyar hitelrészvény	739.75
Leszámitolóbank részvény	494.—
Rima-Murányi vasmű részvény	622.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	645.25
Közuti vasut	652.—
Városi villamos vasut részvény	335.—

S z e s z ü z l e t.

— Április 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szarított moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Április 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 104.—108.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillig. Fialal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 110.—112.— fillig. Fialal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 108.—109.— fillig. Fialal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 109.—109.— fillig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban — fillig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 107.—108.— fillig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 106.—107.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 104.—108.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. — Szokásszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám: Április hó 24-én volt készlet 37750 darab, április hó 25-én főlhajtattott 1171 darab, április hó 25-én elszállítottott —194 darab, április hó 26-án maradt készletben 38736 darab. Uzlet: Lanya.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. április 27.

Magyar aranyjárdék 40/0	97.50
Magyar koronajárdék 40/0	92.75
Magyar arany 4 1/2 0/0	101.—
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.75
Magyar keleti vasút	94.50
Magyar földtöhermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtöhermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	164.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papírjárdék	98.50
Osztrák járdék ezüst	98.30
Osztrák járdék arany	98.25
Koronajárdék	98.25
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1755.—
Magyar hitelbank részvény	741.—
Osztrák hitelintézet részvény	736.80
Osztrák-magyar államvasút	644.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.27
Német birodalmi márka	118.30
London	242.90
Páris	96.45

CSARNOK.

Kirándulás kettesben.

Írta: Medenatjerna Alfréd.

Ragyogó, szép, verőfényes napon kis barátnómmal találkoztam a Sture utcán, a stockholmi hölgyek ez előkelő, finom sétálóhelyén. Hova olyan kevéssé illtet az én szegény kicsikém. Elpirult az örömtől, szemei felragyogtak s nekem az jutott eszembe, hogy kétségtelenül ő az utolsó nő ezen a világon, ki ujjogva örül, ha meglátja szürkülő fejemet, melyet elleptek az élet harcainak sebhelyei s mely — valljuk meg őszintén — még fiatal korában sem igen volt a szokva, hogy megjelenésével ilyen hatást keltsen.

Ez a gondolat volt az oka annak, hogy barátnómmal, kit — Isten bocsásson! — annyiszor elhanyagoltam, fel s alá kezdtem sétálni. Beszélgettünk a munkájáról, meg a szórakozásairól, melyek nagyon jelentéktelenek, aztán érzelmeinkről, reménykedéseinkről, melyek igen nagyok voltak.

Félénken és óvatosan hozott szóba engemet s az én dolgaimról beszélve, azt árulta el, hogy bár szavai gyermekesek és naivak, gondolatai mégis hűségesen és szeretettel időznek nálam, — hisz tudjátok, az asszony nagysága a szívében rejlik. Vacsoráig volt pár szabad óránk s mivel éppen egy üres bérkocsi koczogott el mellettünk, megállítottam, beültem a kicsikét s a kocsisnak megparancsoltam, hogy egy városon kívül fekvő vendéglőbe hajjon.

Kis barátnóm tökéletesen boldog lett s mikor rám nézett, szemei érthetően mondták: „milyen jó vagy te!” Az ő helyzetében lévő leányok nincsenek ennyi figyelemhez szokva; ha kocsikázhatnak, rendszeren a visszaiülés jut nekik s így fényes, ragyogó őszi napon egy urral csak kettesben kocsikázni ki a városon kívül: ez esemény volt a kicsike életében.

Nem szép ez a leány, nem is pajzánul kedves; de gyengéd, mint az almavirág és szelíd, mint a juniusi alkonyat. Kérteztünk s a nyári vendéglő verandáján foglaltunk helyet, egyedül, vidáman s egymás iránt gyengédséggel telve azt kérdeztem tőle, hogy mit parancsol. Feszengett a széken, boldogságtól sugározva nyugtatta előre egyszerű kis cipőcskébe bujtatott lábát, zavarodottan babrálta keztyűjét, mely lehetett volna kisebb, kevésbé kopott és finomabb is, aztán azt mondta, hogy ő nem tudja. Végre is omlottban állapodtunk meg, azután végre vagdalt borjühussal hintett vajjas kenyeret ettünk s ez annyira felkeltette a hozzám való bizalmát, hogy mikor azt kérdeztem tőle, mit parancsol inni: pirulva és zavarodottan ugyan, de el merte susogni:

— Limonádét.

Más ember, ha jókedvű, csinos fiatal leánynyal hasonló helyzetben van együtt, ilyesféle kérdésre rendszeren azt a feleletet kapja, hogy:

— Pezsgőt!

De én kételkedtem benne, hogy azok jobban mulatnának, miut mi ketten mulattunk.

Rendeltem két pohár limonádét s be kell vallanom, hogy semmiféle italtól még olyan „mámort” nem kaptam, mint ettől. A szívem átmelegedett, a lelkem megfiatalodott s miatti a pinczérleány a számlákat írta össze, felhasználtam az alkalmat, megcsókoltam a kicsikét. Belsőleg adta vissza a csókot, de aztán komikusan aggódó pillantással nézett körül, mint-ha azt kérdezte volna:

— Mit gondolsz, szabad ez itt?

S aztán, mikor apró kezecskéjével a kezemben, a lépcsőn lehaladtunk, éreztem és tudtam, hogy mégis van jezen a szeretettelen, rideg világon egy szív, mely őszintén és igazán engem tart a legszebb és legjobb embernek. S Isten látja a lelkemet, elég önző vagyok ahhoz, hogy nem sajnáltam a kicsikét ezért a rettenetes csacsiságért.

A vendéglő személyzetének derűs mosolygásától és sokatmondó pillantásaitól kísérve mentünk le a lépcsőn s aztán a leszálló alkonyat homályában haza. Kissé nyugtalankodtunk, hogy sokáig elmaradtunk s a kicsike kikap az édes anyjától, hogy későn érkezett a vacsorára.

Egymáshoz simulva ültünk s néztük a gyönyörű Málart, mely mint óriási kigyó kanyargott szemeink előtt, bámultuk a zöldi hegyi erdő közül előcsillogó millió fénypontot, a paloták és házak félkörben húzódó koronáját, az öblök és tavak sötétkéék vizségeit, melyek az utolsó fény sugarakat verték vissza a partra.

S a királyi Málart felett hemzsegett az embertömeg, velozcipéden, lovon, kocsiban, lövonaton, vasuton, mint a szunyogok a nyári napfényen s egy gőzmozdony, mely a Söchra-hegy lábánál rohant el, olyan volt, mint valami vörösszemű óriási légy.

Aztán szótlanul ültünk egymás mellett, míg haza nem értünk. Az élet mindkettőnkől követeli a maga részét. A kicsikének furakodnia kellett, hogy szerény kis helyet kapjon az életnek nevezett sakktáblán, nekem pedig meg kellett feszítenem minden erőmet, hogy mentül tovább maradhasak e táblán s mentül később kerüljek oda le, a kiütött figurák skatulájába. De talán ez a leány rá fog emlékezni még egyszer erre az órára, majd akkor, ha a tavasz újra kibontja halványzöld leplét az élet sakktáblájának elesett figurái felett s legjobb barátja már nem sétál vele ott a partokon.

Ott fenn, abban a csendes kis utcában lakik az én barátnóm. Körülölelem mind a két karommal, úgy emelem le a gyalogjáróra. Apró, rövid lépésekkel tipeg a házba s könnyedén siet fel a lépcsőn. Nagy, nehéz lépésekkel baktatok a nyomában s gyönyörködöm apró, kissé szögletes termetében, míg el nem érjük a lakás ajtaját. En vagyok az egyedüli férfi a világon, ki őt a lépcsőkön felkísérheti, én vagyok az egyedüli férfi, kinek eddig joga volt, hogy a nappal vagy éjszaka bármely szakaszában rátegye kezét erre a kilincsre.

Kis barátnóm szíve csordultig tele van. A lábujjhegyeire emelkedik, átfonja karjaival vastag, barna, hizásnak induló nyakamat s forró, fiatal ajkaival az én ajkamat keresi. Aztán halkan susogja:

— Köszönöm, nagyon szépen, véghetetlenül köszönöm! Most siessünk, mert el akarom mondani anyámnak, hogy milyen jól mulattam veled, kedves édes apám!

IDEGENEK ARADON.

— Április 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Strasberger Frigyes igazgató Bécs. — Diamant Herman utazó Bécs. — Fichhof József utazó Bécs. — Wiener Lajos utazó Bécs. — Frey Fritzi igazgató Bécs. — Ranker József utazó. Kecskemét. — Braun Károly utazó Bécs. — Dral Rezső utazó Bécs. — Kozda Sándor utazó Budapest. — Maroseszku György lelkész Tinod. — Steinfeld Károly utazó Bécs. — Arél Jenő utazó Budapest. — Deutschman Sándor utazó Budapest. — Weiner Samu utazó Budapest. — Cserna Sándor főfelügyelő Budapest. — Tuchy Béla főmérnök Budapest. — Eisler Emil utazó Bécs. — Sarer Richard utazó Bécs. — Mejer Rezső utazó Pozsony. — Hohenberg Jakab utazó Bécs. — Roman Vazul lelkész Szécsány.

Vass szálloda. Nacht Viktor erdőkezelő Zimbró. — Lintner József utazó Bécs. — Moga Ilés esperes

Rozogé. — Ungvári Lajos kereskedő Czegléd. — Glück József kereskedő Budapest. — Szeret Péter lelkész Beél. — Filip Tódor esperes Rozogán. — Pap Aurel lelkész Talpas. — Reggeoriu György lelkész Bezdin. — Belz N. utazó Bécs. — Filip Sándor jegyző Szalonta. — Rokszin János esperes N. Várad. — Krammer Károly postatiszt N. Várad. — Korbu Vazul felső bojeni lelkész. — Molnár János mérnök Budapest. — Kumer József magánzó U. szentanna.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.00
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.50
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.54
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.40
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.30
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.00
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.50
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 5.50
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.40
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.50
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. reg. 8.00
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Városi színház.

Bérletiszünet.

Páratlan.

Szombaton, 1900. évi április hó 28-án

A kaszárnyában.

Énekes francia bohózat 3 felvonásban. Írták: Carrier Denance. Fordította: Kövessi Albert. Rendezte: Szirmai Elemér.

SZEMÉLYEK:

Bizu Anatol	Mezei Péter.	Maricon . . .	Bács Károly
Sophie, neje	Bácsné.	Clarise, neje	Tájkerti B.
Ademár, fiuk	Szadai F.	Blavinyak . .	Erczkövi B.
Lecopé . . .	László Gy.	Lorimo . . .	Czakó V.
Susanne, neje	Tolnainé.	Pitou, altiszt	Boda F.
Olympia . . .	Turi M.	Mártha . . .	Bánáthyne

Kezdete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. Nagy Sándor
 ügyvédi irodája
 József főherceg-ut 4-ik szám alatt
 (Andrényi-ház, földszint)
 helyezte át

Mösslacher György
 billiard-művész
 ma szombaton, este 6 órakor
A „VASS”
 kávéházban
 nagy billiard-verseny
 rendez.

T. Cz.

Csupán egy kíséret és meggyő-
ződik, hogy nyomtatványokban
szébbet, jobbat és olcsóbbat
már nem lehet kívánni!

**Aradi nyomda részvény-
társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)**

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számítók, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessziósak
Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak
Diszkrét izlés

Meghívó.**Az „Aradmegyei hitelegylet, mint szövetkezet“
rendkívüli közgyűlését**

az Arad csanádi gazdasági takarékpénztár rész-
vénytársaság gyűlés termében

folyó évi május hó 22-én délelőtt 11 órakor tartja meg
a következő tárgysorozat mellett:

- 1.) A felszámolás kimondása a folyó évi márczius hó 21-én megtartott XII. évi rendes közgyűlés határozata alapján.
 - 2.) Két tagu felszámoló bizottság megválasztása.
 - 3.) A folyó évi márczius hó 21-én megtartott XII. évi rendes közgyűlés indítványa a tartalékalap hováfordítása iránt.
- Kelt Aradon, 1900. április hó 25-én.

Az igazgatóság.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém b. vevőimnek
szives tudomására hozni, hogy

**katona-
és polgári szabó
üzletemet**

Salacz-utcza

Solymos Testvérek urak

házába

helyeztem át.

KOLARITS NÁNDOR

utóda

1462

Záríts Miklós.

Hirdetmény.

Aradvármegye köztörvényható-
sági bizottságnak 1900. évi január
hó 29-én kelt 60/kgy. számú ha-
tározatával jóváhagyott 51 kgy.
899. számú községi képviselőtes-
tületi határozattal elrendeltetett,
hogy Ottlaka község határában és
az ahhoz tartozó pusztán a düllő
utak a tagosítási térképnek meg-
felelő irány és szélességben ki-
igazitassanak és azoknak szélei
az előirt düllő jelző czölöpökkel
megjelöltessenek.

Ezen munkálatnak keresztül
vitelére pályázat hirdettetik.

Felhivatnak pályázni szándéko-
zó okleveles mérnök urak, hogy
ez iránti ajánlatokat 1900. évi má-
jus hó 7-ig Ottlaka község elől-
járóságánál nyujtsák be.

A feltételek a hivatalos órák
alatt a község jzói irodában meg-
tudhatók.

Ottlakán, 1900. április 25.
1601. Előljáráóság.

223—1900. g. sz.

Hirdetmény.

A szin- és bérházépület II-ik
emeletén fekvő 3. számú 5 szoba
megfelelő mellékhelyiségekből álló
lakás azonnal bérebe adandó.

A bérbeadás feltételei Varjassy
Lajos gazdasági tanácsnok urnál
megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazda-
sági székének 1900. évi április hó
23-ik napján tartott üléséből.

Kiadta :
Vannay,
aljegyző.

3057—1900. sz.

1498.

**Árlejtési
hirdetmény.**

Aradmegye tekintetes megyei
alispán urnak 14762/899 és 22627/99.
sz. rendeletei folytán ezennel köz-
hírré tétetik, hogy Mária-Radna
község tulajdonát képező Bálint
György és Ehrenwald Vilmos vál-
lalkozók által épített árucarnokra
az aradi tekintetes államépítészeti
hivatal által megállapított pótmun-
káknak teljesítése fent nevezett
vállalkozók által letett bánompén-
zük terhére M.-Radna községhá-
zánál tartandó nyilvános árlejtés
útnján való biztosítása iránti hatá-
ridő 1900. évi április hó 29-én d. e.
9 órája tüzetik ki.

A kikiáltási ár 1140 korona.

Miről vállalkozók azzal értesit-
tetnek, hogy a pótmunkák leirá-
sát és az árlejtési feltételeket M.-
Radna községházánál a szokott hi-
vatalos órákban mindenkor meg-
tekinthetők.

Vállalkozók kötelesek a kikiál-
tási ár 10% készpénzt árlejtés al-
kalmával letenni a községi előljá-
rásánál.

Egy-egy koronás bélyeggel fel-
szerelt zárt ajánlatok is elfogad-
tának ha azokban a kikiáltási ár
10% bánompénz mellékelve lesz
és azon nyilatkozat, hogy ajánla-
tot tévő az árlejtési feltételeket
ösmeri és azoknak magát feltétle-
nül aláveti.

M.-Radnán, 1900. évi április hó
21-én.

Kömüves
jegyző,

Trippon
bíró.

Különlegesség csóliknak, bollikák, mo-
lyok, konyhabártergek, huzakállatokon levő
eltérő ellen.

Zacherlin

Nem a papirtölcsérben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csálhatatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa, Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Éles Armin, Ernyei Gyula, Färber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttman Samu, Herczog György, Ilies Arzen, Karátsanyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Pollák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer Adolf, Vojtek és Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór.
Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.
Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Mauerer Gyula.
Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyán: Klein Márton.
Csermő: Holländer Samu és fiai.
Kiss-Jenő: Messer Lipót
Mária-Radna: Tones F.
Mezőhegyes: Auspitz La-
jos, Schönberg Jakab.
M.-Pécska: Fritz Frigyes, Königsthal Jakab és fia
Simberger Sándor, Turcz-
ky Nándor.
Pankota: Barna Lajos,
Duffek Kálmán, Kaufmann

Adolf és fia, Pavlovits
Constantin.
Radna-Lippa: Eisele Má-
tyás, Reisenberger Miklós,
Schwarz Ferencz.
Soborsin: Blau Mór-
icz és fia, Róth Mór.
Uj-Szent-Anna: Henny
Károly
Világos: Grünwald G.,
Neupauer Antal, Weber
János.
Vinga: Klemann N.
Zádorlak: Hemmen Fe-
rencz. 1284